

адна зямля

Маладзечна, Вілейка, Сморгонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

РЭГІЯНАЛЬНАЯ газета

17 студзеня 2003 года

№ 3 (404)
Выходзіць па пятніцах

ПРАС
Тэлетыдзень

Навіны рэгіёну

Хворым дзеткам

ВАЛОЖЫН. У дзіцячым садзе №5 райцэнтра адкрылі 2 санаторныя групы для хворых дзецей. У асноўным з захворваннямі дыхальнай сістэмы. Групы працуюць па 12 гадзін у дзень, замест 10 у звычайных групах. Дзецям даюць узмоцненае 5-разовае харчаванне, робяць працэдур. Дадаткова ўвялі педагогічны і медыцынскі персанал.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Адзіныя з Беларусі

МАЛАДЗЕЧНА. Мінскі абласны тэатр лялек "Батлейка" атрымаў дыплом за ўдзел у 5-м міжнародным фестывалі "Калядная містэрыя". Ён быў прысвечаны Калядам і калядным традыцыям у розных краінах свету. Маладзечанцы былі адзінымі прадстаўнікамі з Беларусі.

Фестываль прайшоў у Луцку на Украіне. Яго ўдзельнікі з'ехаліся з некалькіх украінскіх гарадоў, Расіі, Польшчы, Венгрыі, Чэхіі, Германіі.

Ірына РАБУШКА.

Нью-Васюкі?

СМАРГОНЬ. У вёсцы Васюкі Каранёўскага сельскага Савета міліцыяй выяўлена вытворчасць самагону, якая была аўтаматызаваная.

Малады вясковец разаграваў брагу на мазуце, пераліваў прадукт з дапамогай помпы "Ручаёк", працавала вентыляцыйнае ўстройства.

Тарэса КУМІШКА.

Апошні герой-3

МЯДЗЕЛ. Першая за доўгі час камерцыйная змена прайшла ў нацыянальным дзіцячым лагеры "Зубраня".

Адпачыла за поўны кошт пудэ-вак на зімовых канікулах больш за 260 дзяцей. Было шмат навагодніх мерапрыемстваў. Правялі і творча-гульнівы праект "Апошні герой-3".

Алесь ВЫСОЦКІ.

Павязалі рабаўнікоў

ВІЛЕЙКА. 12 студзеня супрацоўнікі Вілейскага РАУС у раёне вадасховішча на тэрыторыі яхт-клуба затрымалі рабаўнікоў, якія пад пагрозай пісталета ў Мастоўскім раёне завадалі фурай з калготкамі. Груз важыць 14 тон і каштуе 120 тысяч долараў.

Адзел інфармацыі "РГ".

Не даехалі

АШМЯНЫ. 12 студзеня прайшло традыцыйнае фальклорнае свята "Трай, гармонік". Удзельнікі прыехалі з васьмі вёсак. З-за 30-градуснага марозу яшчэ з пяці вёсак так і не змаглі дабрацца. "Замерзлі" машыны.

Ірына РАБУШКА.

Птушка шчасця

Кіраўнік арніталагічнага клуба Дзмітрый Халадзінскі разам са сваім выхаванцам Сяргеем Амілаўскім трымаюць голуба і галубку.

Фота Ірыны РАБУШКІ.

Галубы – адзіныя з птушак, якія разам будуць гняздо, гадуюць дзетак. Дзмітрый Халадзінскі гэта ведае як ніхто

МАЛАДЗЕЧНА. Арніталагічны клуб пад кіраўніцтвам Дзмітрыя Халадзінскага перамог на I міжнароднай выставе "Птушка, якая аб'ядноўвае нас". Клуб працуе пры цэнтры пазашкольнай работы, а месціцца ў СШ №3. Выстава прайшла 11-12 студзеня ў Мінску.

У ёй удзельнічалі галубагадоўцы і аматары птушак з Беларусі, Расіі, Украіны, Туркменіі, Татарстана, Кітая.

Птушкі ацэньваліся па 100-бальнай міжнароднай сістэме. Самка і самец туркменскага агарана, якіх прывезлі маладзечанскія клубавыцы, атрымалі 92 і 94 балы адпаведна. Увогуле, адных толькі галубоў розных відаў на выставе было каля 1000. 56 галубоў і 80 іншых птушак прывезлі маладзечанцы.

Дзмітрый займаецца птушкамі з дзяцінства. А дакладней, ён з імі вырас. "Для мяне голуб – гэта птушка шчасця і міру, — гаворыць Дз.Ха-

ладзінскі. — І так павінна быць ва ўсіх". Галубы, бадай, адзіныя з птушак, кажа ён, якія разам будуць гняздо, абараняюць яго. Па чарзе выседжваюць птушанят, разам іх гадуюць і кормяць. Нават птушынае малако з'яўляецца ў бацькі.

Акрамя галубоў, у яго жыўць крумкач Карлуша, які ўмее гаварыць, канарэйкі, якія перазімавалі цяперашнія маразы на вуліцы, сарока, якая любіць паласавацца мясам...

Тры мяхі збожжа ў месяц і 1 кілаграм мяса на тыдзень трэба гаспадару, каб іх пракарміць. Яны ў сваю чаргу дапамагаюць яму... радавацца жыццю. А галубы яшчэ і грошы зарабляюць.

З кастрычніка яны "працуюць" у гарадскім ЗАГСе. Дзмітрый Халадзінскі прыносіць іх, каб маладыя выпусцілі па птушцы ў неба. Ёсць такое павер'е: хто выпусціць голуба ў неба, той будзе шчаслівы ўсё жыццё.

Ірына РАБУШКА.

Школа ці гімназія?

Ці стане СШ №6 у Маладзечне другой гімназіяй у горадзе? Гэта задача з некалькімі невядомымі. Пазіцыі кіраўніцтва выканкома і кіраўніцтва яго аддзела не супалі.

4-я старонка

Твае акуляр

Можна быць чалавекам справы і ўсё адно думаць пра акуляр.

6-7-я старонкі

Фіктыўны развод

Часам дзеля ўпарадкавання маёмасці бывае патрэбны не толькі фіктыўны шлюб, але і фіктыўны развод.

8-я старонка

■ ПАСЛУГІ

Заплаці і чытай спакойна

МАЛАДЗЕЧНА. 17-ы дзень гарадская бібліятэчная сістэма працуе па-новаму. 31 студзеня ўвялі адзіны чытацкі білет. За яго трэба заплаціць 1 тысячу рублёў. Так як і пры запісе ў бібліятэку, каб атрымаць гэты ж білет. За кожную перарэгістрацыю, якая праходзіць раз у год, звычайна ў студзені-лютым, таксама трэба будзе плаціць. Запісваюць у бібліятэку круглы год.

Чытацкім білетам можна карыстацца ў цэнтральнай гарадской бібліятэцы і пяці яе філіялах. Карыстальнікі дзіцячых бібліятэк, аддзелаў дашкольнага, малодшага і сярэдняга школьнага ўзростаў вызвалены ад аплаты. Чытачам-інвалідам, вучням 10-11 класаў, навучэнцам тэхнікумаў, каледжаў даюць 50%-ю скідку.

Колькасць чытачоў у бібліятэках горада павялічваецца штогод. Напрыклад, сёлета прыбавілася 500 чытачоў, летась — паўтары тысячы. Усяго ў бібліятэках запісана 34 тысяч чалавек. Шмат чытае пенсіянераў. Але большая частка — да 70% — моладзь.

Нягледзячы на вялікую колькасць чытачоў, «выручка» будзе толькі 7-8 мільёнаў у год. Бо некаторыя людзі запісаныя ў 2-3 бібліятэкі, а плаціць трэба за 1 чытацкі білет. І вызвалены ад платы каля 12 тысяч дзяцей.

Дырэктар гарадской цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы

У абаненцкай зале цэнтральнай гарадской бібліятэкі заўсёды шмат людзей.

Фота Ірыны РАБУШКА.

Ніна Артышэвіч гаворыць:

— Сорамна і браць з чытача грошы, і за дзяржаву, якая не можа поўнасьцю ўтрымліваць бюджэтныя ўстановы. Але што рабіць? Лепш узяць гэтую сімвалічную, мізерную плату, чым бачыць пустыя паліцы ў бібліятэцы. Бо чытацкі білет узялі не толькі дзеля грошай, а каб захаваць кніжны фонд.

Раней жа называлі любы нумар і прозвішча і давалі кнігі. Цяпер усё будзе як мае быць.

На самой справе, па словах дырэктара ЦБС, выручаных грошай бібліятэка не ўбачыць. Яны пойдуча на канцтавары, гаспадарчыя патрэбы, падаткі, аплату камунальных паслуг. І тут жа Н.Артышэвіч прыпіма-

нае, як мінулай зімой у цэнтральнай гарадской бібліятэцы ацяпленне адключылі... 15 лютага. Потым на некалькі дзён уключылі, калі мороз апускаўся ніжэй 15 градусаў.

Астатнія грошы прызначаны для актывізацыі бібліятэчнай сістэмы. Калі, канешне, застануцца.

Ірына РАБУШКА.

Цікавая работа

«Рэгіянальная газета» паўторна праводзіць конкурс на замяшчэнне вакантнай пасады спецыяліста ў аддзел распаўсюджвання.

Калі вы маеце вышэйшую адукацыю, не баіцеся камп'ютэра, гатовыя ўліцца ў каманду аднадумцаў — даслаіце рэзюме на адрас рэдакцыі.

«Рэгіянальная газета» — выданне, якому сёлета спаўняецца 8 год, якое добра вядомае не толькі ў нашым рэгіёне, якое пастаянна знаходзіцца ў развіцці і творчым пошуку, якое мае здатнасць перспектывы.

222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.

Электронная пошта: regionnews@promedia.by
Факс 01773-53841, 69667.

■ НЯВЫДУМАНЫЯ ГІСТОРЫ

Гісторыя, расказаная пад стары Новы год

У дзяцінстве ў мяне быў сябар, добры хлопец па мянушцы Казёл. Вова, так яго звалі, надта крыўдзіўся на сваю немілагучную мянушку. Тады я вырашыў дапамагчы сябру і прыдумаў яму новую — Шчыплі. «А што гэта значыць?», — запытаў сябар. «Гэта сінтэз мянушкі кенгуру Скіпі з аднайменнага папулярнага аўстралійскага серыяла са спосабам ужывання казлом ежы — шчыпаннем травы». Уважліва выслушаў мяне Вова і сказаў: «Завіце мяне, як і раней, Казлом, я усё ж беларус, а не аўстралі-

ец які».

І на самой справе, чаго скардзіцца? У нашых продкаў казёл быў паважанай жывёлай. «Казёл» — карагод-гульня. Дзяўчаты, узяўшыся за рукі, утвараюць круг, адна з іх, «казёл», становіцца пасярэдзіне. Дзяўчаты водзяць карагод і співаюць: «Пакажы, казёленька, павітай, казёленька, як бабурькі скачуць?»... «Казёл» — традыцыйны танец, які часта выконвалі на вяселлях. Казёл — маска-персанаж у старажытным калядным абрадзе, звязаным з традыцыйнай земляробчых святкаванняў зімо-

вага сонцазвароту.

На поўначы Беларусі воблік казла, чарапы іх знаходзяць у курганах, увасабляе культ урадлівасці і культ Сонца. Адзін такі курган знаходзіцца ў вярхоўях Віліі каля в. Курганы. Паданне пра курганны могільнік апавядае пра казла, які тут з'яўляецца ў поўнач.

Паколькі наш рэгіён знаходзіцца ў басейне Віліі, будзем спадзявацца, што год Казы (Казёл — гэта яе «муж») па рэчцы прынясе нам здароўе, шчасце і багацце.

Ігар КІЦКАЎ.

Прызны чакаюць падпісчыкаў

24 студзеня ў 14.00 у маладзечанскім кінатэатры «Радзіма» пройдзе розыгрыш прызоў сярод падпісчыкаў «Рэгіянальнай газеты». У розыгрышы прызоў удзельнічаюць падпісчыкі, якія даслалі копіі або арыгіналы падпісных квіткаў на першы квартал або на паўгоддзе на адрас «Рэгіянальнай газеты» да 6 студзеня гэтага года.

Падпісная кампанія ў канцы мінулага года дапамагла газеце павысіць свой тыраж да 10300 экзemplараў. Кожны чацвёрты экзemplар ідзе на падпісцы. Астатнія распаўсюд-

жваюцца ў розніцу. Асноўная маса чытачоў знаходзіцца ў Маладзечне (распаўсюджваецца больш за 6000 экзemplараў) і Вілейцы (2400 экзemplараў). Вілейка абганяе Маладзечна

па колькасці падпісчыкаў, Маладзечна Вілейку — па продажы газет у розніцу. Ёсць чытачы ў газеты — і сярод удзельнікаў розыгрышу — і за межамі рэгіёну.

Вынікі розыгрышу прызоў будуць апублікаваныя ў нашай газеце 31 студзеня. Для ўдачніка, які выйграе приз, дастаткова будзе прад'явіць пашпарт або іншае пасведчанне асобы і арыгінал падпіснага квітка, калі ў рэдакцыю была дасланая копія. Калі шчаслівы пераможца прыйдзе на розыгрыш прызоў 24 студзеня, то яму приз можа быць уручаны непасрэдна ў час правядзення акцыі.

Сябруйце з нашай газетай і вы пастаянна будзеце ў курсе падзей нашага рэгіёну.

Рэдакцыя «Рэгіянальнай газеты».

Ты можаш стаць студэнтам вышэйшай школы журналістыкі імя М. Ваньковіча ў Варшаве на цэлых 5 месяцаў!!!

Калі

- ✓ табе 18-25 год
- ✓ у цябе ёсць вопыт практычнай журналістыкі ў газетах або на радыё
- ✓ твая рэдакцыя або журналісцкая арганізацыя можа даць табе рэкамендацыйнае пісьмо
- ✓ ты ведаеш польскую мову хаця б на ўзроўні разумення

гэта праграма — для цябе!

Для ўдзелу ў конкурсе атрымай анкету, спіс неабходных дакументаў і дадатковую інфармацыю ў «Рэгіянальнай газеце».

Вышлі дакументы па пошце да 27 студзеня 2003 года або прывязі асабіста да 30 студзеня на адрас фонду развіцця рэгіянальнай прэсы (220033, Мінск, пр-т Партызанскі, 6А, пакой 4 (правае крыло).

Пераможцы конкурсу атрымаюць стыпендыю, якая пакрые выдаткі на навучанне, медыцынскую страхоўку, пражыванне ў інтэрнаце, двухтыднёвую стажыроўку ў польскай газеце і штодзённыя выдаткі студэнцкага стандарту!

Партнёры праграмы:

Fundacja Centrum Prasowe dla Krajów Europy Środkowo-Wschodniej, Fundacja im. Stefana Batorego.

Фонд развіцця рэгіянальнай прэсы

Сярод прызоў:

магчымасць

правесці вечар на дваіх у кафэ «Блюз»,
чайны сервіз і шмат іншых...

Пасажыры, аўтобусы...

ВІЛЕЙКА. Новыя выпрабаванні і чымныя перспектывы чакаюць аўтавакзал. У 2003 годзе плануецца яго пераход са структурнага падраздзялення аўтобусага парка ў непасрэднае падпарадкаванне Упраўлення Мінблагатранс. Узровень дзяржаўных датацый у параўнанні з мінулым скараціўся ў тры разы. Цяпер самім прыходзіцца зарабляць 75 % фінансавых сродкаў.

Колькасць адпраўленняў з пляцовак аўтавакзала паменшылася ўдвая і складае ў розныя дні ад 45 да 60. Пасажырапатак скараціўся да 500 – 1200 чалавек ў дзень, а штодзённая выручка вагаецца ад 400 тысяч да 1 млн. рублёў. У перспектыве аўтавакзал будзе атрымліваць 15 % ад гэтай сумы.

Па словах **Аляксандра Галко**, начальніка аўтавакзала з 1992 года, гэтых грошай і дадатковых сродкаў, якія паступаюць за здачу памяшканняў у арэнду, практычна хапае толькі на выплату зарплат.

Адной з прычын змяншэння колькасці пасажыраў **Аляксандр Міхайлавіч** называе высокія тарыфы. З іншага

Адзін з самых папулярных рэйсаў Вілейка-Маладзечна. Аўтобус рэдка бывае пусты.

Фота Віталія ПАЎЛОЎСКАГА.

боку, па словах касіра Людмілы Парфяновіч, вакзал шмат страчвае ад вялікай колькасці льготнікаў. Як прыклад, на адзін з рэйсаў самага бойкага

маршруту «Вілейка – Маладзечна» поўных білетаў было набыта толькі 16 з 55.

Будынак аўтавакзала ўведзены ў эксплуатацыю ў 1986

годзе і патрабуе капітальнага рамонту. **Аляксандр Галко** спадзяецца, што ў 2003 годзе гэта пытанне будзе вырашана.

Віталь ПАЎЛОЎСКІ.

■ АГОНЬ

Цана бесклапотнасці

У 2002 годзе ў Маладзечне і Маладзечанскім раёне адбылося 193 пажары, поўны ўрон ад якіх склаў 602 мільёны рублёў. У агні загінула 25 чалавек, што на 10 больш, чым у 2001 годзе, прытым адно дзіця.

У горадзе адбыўся 71 пажар з поўным уронам у 75 мільёнаў рублёў, у сельскай мясцовасці – 122 пажары, урон – 527 мільёнаў рублёў. У горадзе загінула 11 чалавек, у сельскай мясцовасці – 14.

Найбольш пажараў адбылося ў Цюрылёўскім с/с (8), Палачанскім с/с (9), у Мясоцкім і Лебедзеўскім сельскіх Саветах (па 10), Аляхновіцкім і Радашкавіцкім (па 11), у Красненскім сельскім Саветах (20).

Агнём знішчаны 64 пабудовы, 9 галоў скаціны, 4 адзінкі тэхнікі, 542 тоны кармоў.

Які раней, штогод асноўная маса пажараў адбываецца ў жылых дамах і надворных пабудовах. Летась у жылым сектары адбылося 146 пажараў, урон ад якіх склаў 385 мільёнаў рублёў. У грамадскім сектары – 47 пажараў з поўным матэрыяльным уронам у 217 мільёнаў рублёў.

Трэцяя частка пажараў у мінулым годзе адбылася па прычыне неасцярожнага абыходжання з агнём, халатнасці грамадзян. А колькі няшчасцяў прыносіць курільшчыкі!

Таксама павялічылася колькасць пажараў па прычыне няспраўнага пачынога адцялення. У гэтым годзе выдалася суровая зіма, і ўсе людзі ўзмоцнена паляць печы. Але калі печ няспраўная, то гэта непазбежна заканчваецца пажарам.

Цэнтр навучання правілам пажарнай бяспекі Маладзечанскага гаррайаддзела па надзвычайных сітуацыях.

■ ВЫТВОРЧАСЦЬ

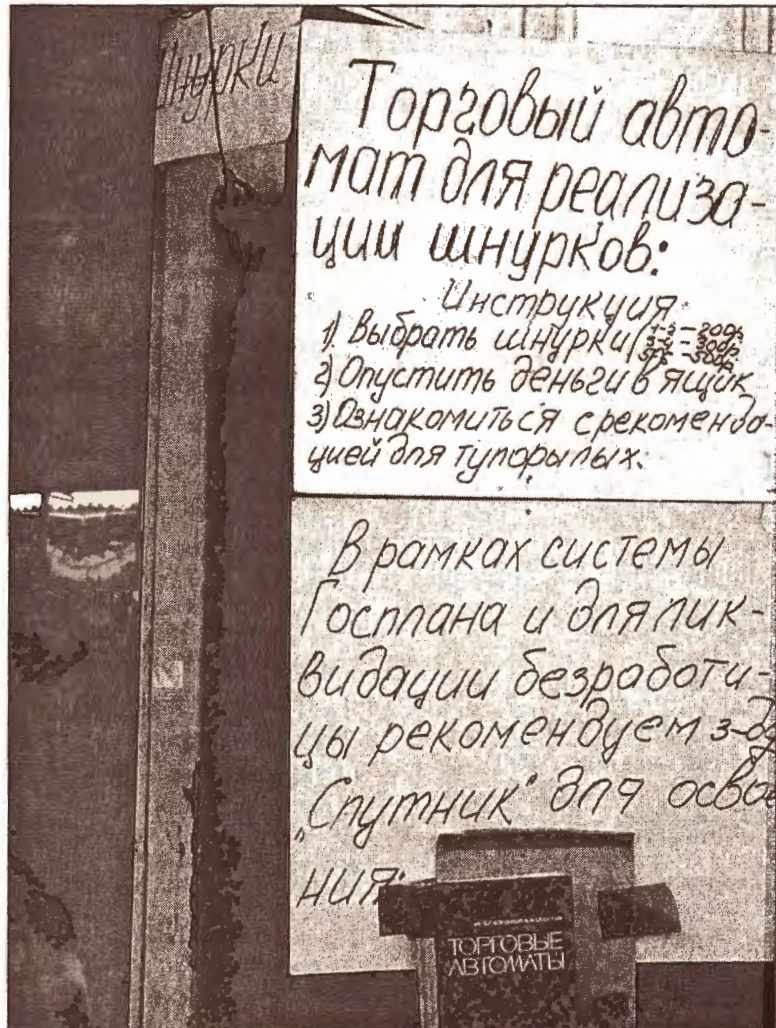
Гісторыя пра шнуркі

МАЛАДЗЕЧНА. Кожную сераду, суботу і нядзелю **Валянцін Прысяжны** прадае на базары... шнуркі. Менавіта ў гэтыя дні яны расходзяцца лепш. Большым попытам карыстаюцца чорныя.

... Па адукацыі **Валянцін Аляксандравіч** інжынер-электроншчык. Нават на базар бярэ тэхнічную літаратуру. А гісторыя са шнуркамі доўжыцца з 1996 года. Неяк на базары да **Валянціна** падышла пажылая жанчына. Хацела прадаць залаты пярсцёнак. «Навошта прадаеце», — спытаўся. У адказ пачуў: «Ёсці хочацца».

Тады ён зразумеў, што трэба штосьці ў жыццё мяняць. Меркаваў, выйсе ў складаныя часы — мець сваю вытворчасць.

Валянцін пачуў, што ёсць дэфіцыт са шнуркамі. З'ездзіў у Польшчу, на Украіну: дарагія — не дакупіцца. Адзінае прадпрыемства ў Беларусі, што выпускае шнуры (не блытайце са шнуркамі) знаходзіцца ў Магілёве. Паехаў туды, закупаў партыю шнура. Дома паразразаў на кавалкі. З алюмініевага дроту рабіў наканечнікі. 50 секунд — і шнуркі гатовыя. **Валянцін** гаворыць, што праз месяц ад апёкаў не адчуваеш рук. Збываў шнуркі праз універсамі Маладзечна, Вілейкі... Толькі ў Маладзечне на 300 долараў у месяц прадаваў. Цяпер справу сваю ўдасканаліў. Новыя прылады для вытворчасці шнуркоў прыдумаў. Замест алюмініевага дроту бярэ гнуткі сталны. Шнуркі за 5 секунд робіць. Да яго «прадукта» патрабаванні павысіліся: сертыфікат якасці патрабуюць. А

інжынер электроншчык **Валянцін Прысяжны** даўно вырашыў займацца сваёй справай. Нават не вырашыў, а жыццё прымусіла. Больш дзесяці год таму пачаў гандляваць шнуркамі ўласнай вытворчасці. У перапынках між сустрэчамі з пакупнікамі абдумвае новыя ідэі. Тэхнічныя і не толькі. Або не столькі. Ён ведае, як вывесці з крызісу нашу вытворчасць. Ну, хай сабе не ўсю. А вось што са «Спадарожнікам» рабіць, здагадваецца.

Акрамя таго **Валянцін Прысяжны** цікавіцца гісторыяй. У тым ліку напалеонаўскай Францыі. Гісторыяй таго, як змог Напалеон перамагчы разруху ў сваёй краіне. На пытанні аб тым, дзе ўзяць беларусам Напалеона, толькі ўсміхаецца.

Фота Ірыны РАБУШКА.

заробкі на шнурках невялікія. 2 гады таму 110 кілаграмаў шнура купіў. Маўляў, цяпер надоўга хопіць. Толькі з красавіка шнуркі амаль не купляюць. **Валянцін Прысяжны** не

губляецца. Машынку швейную прыдбаў. Мяхі з-пад цукру, крупаў купляе. Сумкі з іх шые і прадае. Але гэта ўжо зусім іншая гісторыя...

Ірына РАБУШКА.

Курсы валют НБ РБ

	9.01 руб.	16.01 руб.
Долар ЗША	1923,00	1932,00
Еўра	2002,52	2032,752
Злоты	500,46	506,29
Літ	579,88	588,84
Расійскі рубель	60,31	60,73

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	1930/1950	1930/1950
-------------	-----------	-----------

Маладзечна

Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.)	8.01	15.01
Кілабаса с/вялен., 1 кг ...	10990	10900	
Сасіскі, 1 кг	4900	4990	
Селядзец, 1 кг	2500	2500	
Рыс, 1 кг	720	720	
Грэчка, 1 кг	1100	1050	
Цукар, 1 кг	920	950	
Яйкі курныя, 1 дзес.	1380	1200	
Алей, 1 л	2000	1600	
Маянэз, 200 г	450	350	
Кава «Пёле», 100 г	2000	2000	
Шпроты, бляшанка 160 г.	620	620	
Соус там.«Мінскі», 0,5 л.	700	700	
Цыбуля рэпчатая, 1 кг ..	800	750	
Капуста, 1 кг	500	700	
Морква, 1 кг	1000	1300	
Лімоны, 1 кг	2400	2600	
Апельсіны, 1 кг	1690	1650	

Сялянскія прадукты

Малако, 1 л	800	700
Смятана, 1 л	2000	2000
Масла, 1 кг	4000	4000
Тварог, 1 кг	2000	1800
Яйкі курныя, 1 дзес.	1700	2000
Бульба, 1 вядро	4000	3400
Яблыкі, 1 кг	1200	1300

■ АДУКАЦЫЯ

Зарплата ў тэрмін

АСТРАВЕЦ. У «РГ» у №6 ад 8.02.2002 г. мы пісалі пра настаўніка **Мікалая Уласевіча**. Раённы суд абавязаў улады своечасова выплачваць яму зарплату.

31 студзеня 2002 года суддзя **Іван Яноўскі** вынес рашэнне і абавязаў **Астравецкі раённы аддзел адукацыі** выплачваць істцу зарплату 16 чысла кожнага месяца і аванс 26 чысла гэтага ж месяца. У выпадку нявыплаты ва ўстаноўленыя тэрміны адказчык у асобе загадчыка **Астравецкага раённага аддзела адукацыі** будзе прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці ў памеры 10 мінімальнага заробатных плат.

Каб даведацца, як вырашаецца гэтае пытанне цяпер, карэспандэнт «РГ» звярнулася ў **Астравецкі раённы аддзел адукацыі**. Галоўны бухгалтар райана **Тэрэза Малочка** гаворыць, што кожны месяц з 10 чысла ў яе пачынаецца галаўны боль: як у тэрмін выплаціць зарплату **М.Уласевічу**. Трэба сказаць, што гэта ўдаецца.

Наогул усе настаўнікі ў раёне павінны атрымліваць аванс з 20 па 26 чысла і зарплату з 10 па 14 гэта ж месяца. Але на самой справе такога няма. Настаўнікам даюць зарплату і аванс разам з 20 па 30 чысла штомесяц. Па словах **Т.Малочкі**, так складаецца, што раён працуе на датацыях з вобласці. Менавіта яна спазняецца.

Галоўны бухгалтар райана кажа, што калі б усе настаўнікі зрабілі па прыкладу **М.Уласевіча**, то, напэўна, у іх бы нічога не атрымалася. Бо аднаму чалавеку знайсці грошы значна лягчэй.

Ірына РАБУШКА.

■ АДУКАЦЫЯ

Школа ці гімназія?

МАЛАДЗЕЧНА. На апошнім пасяджэнні гарвыканкома не была падтрыманая прапанова гарадскога аддзела адукацыі аб рэарганізацыі СШ№6 у гімназію. Разгляд пытання адкладзены ў першую чаргу з-за адсутнасці фінансавага абгрунтавання.

Генератарамі ідэі, як стварыць у гарадскім аддзеле адукацыі, з'яўляюцца дырэктар СШ№6 Ірына Байтаз і аддзел адукацыі. Ідэю падтрымліваюць у абласным аддзеле адукацыі. Мяркуецца, што такая гімназія можа быць рускамоўнай. Да гэтага часу ў Маладзечне была толькі адна гімназія, беларускамоўная. Калі б планы па рэарганізацыі былі прыняты, то яе меркавалі правесці з 1 верасня 2003 года.

Пазіцыя работнікаў адукацыі паліагае на тым, што другая гімназія ў горадзе павысіць прэстыж Маладзечна. Звычайныя ж сяродніх школы "абслугоўваюць" толькі бліжэйшыя да іх гарадскія кварталы. На самой справе у СШ№6 вучацца дзеці і з аддаленых ад яе частак горада. У дзяцей і іх бацькоў з'явіцца выбар, паміж гімназіямі ўзнікне канкурэнцыя, і не толькі паміж гімназіямі, але і між настаўнікамі. Самыя здольныя з іх змогуць выбіраць – куды пайсці працаваць. Выбіраць будуць і іх – па конкурсе. На самой справе

І ў школу, і ў гімназію прыходзяць за ведамі.

Фота ІРЭХ/ProMedia.

гімназія пачынаецца з 4 класа. З падрыхтоўчага па 3-і – пачатковая школа, пасля якой дзеці здаюць уступныя экзамены. І па іх выніках залічваюцца ў гімназію. У гімназістаў з'явіцца магчымасць вывучаць другую замежную мову. Гімназія працуе зусім па іншым вучэбным плане, які больш гнутка рэагуе на запыты дзяцей.

Іншая пазіцыя заключалася ў тым, што на любыя рэарганізацыі павінны быць грошы. Разгляд прапановы аб стварэнні новай гімназіі на пасяджэнні выканкома быў перанесены па ініцыятыве старшыні

Мікалая Чурсіна. Планы па рэарганізацыі не мелі фінансавай аргументацыі. Каб стварыць гімназію – навучальную установу з больш шырокімі магчымасцямі, чым у школы, трэба мець адпаведныя фінансы. І не толькі, каб павысіць зарплату выкладчыкам, якіх будуць адбіраць па конкурсе на 15 працэнтаў. Патрабуе капітальнага пераабсталявання, напрыклад, школьнае сталоўка. І сума можа назбірацца ў сотні мільёнаў рублёў. Зразумела, што пры дэфіцыце гарадскога бюджэту і нявырашаных праблемах у іншых бюджэтных

сферах – цяпер плануецца вялікія ўкладанні ў гарадскую сістэму аховы здароўя – гэта зрабіць вельмі складана, а без дэталёвага бізнес-плана ўвогуле немагчыма. Акрамя таго, вынікі мінулага навучальнага года і паступленняў выпускнікоў 6-й школы і гімназіі паказалі, што 6-я школа па некаторых пазіцыях і без надання статусу гімназіі аспярэджвае гімназію. Хаця б па долі выпускнікоў, якія паступілі ў ВНУ.

І ўсё ж ідэя аб стварэнні другой гімназіі ў горадзе не пахаваная. Яна абмяркоўваецца штодня ў гарадскім аддзеле адукацыі.

Што тычыцца СШ №6, то дырэктар беларускай гімназіі Аляксандр Бурдыка згодны, што яна ўжо падобная на гімназію. Але канкурэнцыі ёй не баіцца. Гімназія, на яго думку, свае перавагі даказвае перамогамі на абласных алімпіадах. Беларуская мова – не перашкода, колькасць жадаючых вучыцца ў беларускай гімназіі не спадзе. Але больш 2-х гімназіі, лічыць А.Бурдыка, гораду не патрэбна.

Канечне, кожная школа можа прэтэндаваць на статус гімназіі. А даказаць свае магчымасці можна плённай працай вучняў. І кваліфікацыяй настаўнікаў, больш за 50 працэнтаў якіх мусяць мець 1-ю або вышэйшую катэгорыю.

Ірына РАБУШКА, Мікола ГАЙДУК.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ МАЛАДЗЕЧАНЦАЎ

Якая школа можа стаць гімназіяй?

Станіслаў Цярэшка, прадпрымальнік:

— СШ №14. У яе ёсць для гэтага ўсе магчымасці: добры адукаваны настаўнікі, тэхнічная аснашчанасць. СШ №11 – не зможа стаць гімназіяй. Сам там вучыўся. Якось адукацыі жадае быць лепшай.

Таіса Долмат, службоўца:

— Мае дзеці ходзяць у 8-ю. Але гэтая школа не можа стаць гімназіяй. Вось 6-я. Яна спецыялізаваная. Высокі ўзровень ведаў. Настаўнікі добра адукаваныя.

Дзмітрый Маркун, пчаляр:

— 11-я. Я там вучыўся. Адтуль і пайшоў у пчалары. Навучалі ў школе добра. Падбаецца і тое, што басейн у ёй ёсць.

Тамара Рынгіс, гаспадыня:

— 14-я. Самая сучасная школа ў горадзе. Усе ўмовы для таго, каб стаць гімназіяй, ёсць. Настаўнікі добра падрыхтаваныя. Напэўна, і дзеці зацікаўленыя ў вучобе.

Вячаслаў Табулін, журналіст:

Кожная. Дзе патрабуюць ад настаўнікаў сур'ёзных адносінаў да навучэння дзяцей. Дзе не даюць школьнікам палёгка і рыхтуюць да інстытута. Напрыклад, належаць патрабаванні ў СШ №7 да хіміі, матэматыкі.

Падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

Звесткі з прадпрыемстваў аб неабходнасці ў кадрах

Назва прадпрыемства Прафесія, пасада	Неабходна (чалавек)	Назва прадпрыемства Прафесія, пасада	Неабходна (чалавек)	Назва прадпрыемства Прафесія, пасада	Неабходна (чалавек)	Назва прадпрыемства Прафесія, пасада	Неабходна (чалавек)
ТЭУП «Аўтабаза райспажыўтаварыства» 8		Станказавод 82		ВТРУП «Малпрамтара» 1		СТАА «Сілвам» 13	
Вадзіцель аўтамабіля..... 6		Абрубчык..... 8		Рамшчык..... 1		Вадзіцель пагрузчыка..... 2	
Матарыст..... 1		Аператар станкоў з лічбавым праграмным кіраваннем..... 7		МПК-197 СУП		Рамшчык..... 10	
Інжынер па бяспечы руху..... 1		Працяжчык..... 10		ААТ «Забудовабуд» 15		Электрагазаваршчык..... 1	
МП «Аграбуд» 1		Рэзчык..... 5		Муляр..... 15		АТ «Будсервіс» 3	
Энергетык..... 1		Свідравальшчык..... 5		ТАА «Слогер» 1		Машыніст аўтавышкі..... 1	
УП «Аксаміт-М» 1		Стрыжаншчык..... 8		Кандытар..... 1		Электрагазаваршчык..... 2	
Швачка..... 1		Габлявальшчык..... 6		ААТ «Адзелачнік-198» 3		УП «Хажова» 1	
Белархбуд 10		Токар..... 15		Матарыст..... 1		Электрагазаваршчык (варыць трубы, дастаўка аўтобусам ад дзіцячай бальніцы)..... 1	
Станочнік..... 10		Токар-расточнік..... 5		Тынкаўшчык..... 2		УП «ЭНВА» АТ «БелТІЗ» 10	
Станочнік дрэваапрацоўчых станкоў..... 10		Фрэзероўшчык..... 5		МГУП «Пасаж» 3		Ліцейшчык..... 7	
ТАА «Белтэхналесбудсервіс» (участак у в.Палачаны) 15		Майстар..... 1		Повар..... 2		Слесар-рамонтнік..... 1	
Рамшчык..... 15		Начальнік бюро..... 1		Рабочы па рамонту будынкаў..... 1		Станочнік дрэваапрацоўчых станкоў..... 1	
ААТ «Будаўнік-169» 14		«Забудова-Дрэў» 8		Іншыя..... 1		Тэрміст..... 1	
Бетоншчык..... 5		Рамшчык..... 3		Вадзіцель аўтамабіля..... 1		ААТ «Бярозка» 11	
Бляхар..... 3		Станочнік дрэваапрацоўчых станкоў..... 5		Птушкафабрыка (Аляхновічы) 23		Слесар-рамонтнік..... 1	
Муляр..... 5		«Забудова», энерга-механічная служба 2		Птушкагадовец..... 2		Швачка..... 10	
Машыніст кампрэсарнай устаноўкі..... 1		Электрагазаваршчык..... 2		Апаратчык..... 1		ААТ «Юнона» 5	
МП «Гайк» 1		«Забудова-Аўтатранс» 5		Жывёлавод..... 2		Слесар-рамонтнік..... 1	
Галоўны бухгалтар (з вопытам работы)..... 1		(усе з вопытам работы ў транспартнай арганізацыі)		Жылоўшчык..... 1		Швачка..... 4	
РУП «ДРБУ-49» 1		Галоўны інжынер..... 1		Млынар..... 1		РУП «Фабрыка музінструментаў» 10	
Трактарыст..... 1		Аўтамеханік..... 2		Наладчык абсталявання..... 1		Вадзіцель аўтамабіля (КамАЗ)..... 1	
ААТ «Электрамодуль» 29		Эканаміст..... 2		Аператар..... 2		Каваль..... 1	
Карэкціроўшчык ваннаў..... 5		Індывідуальны прадпрымальнік 2		Аператар машыннага даення..... 2		Машыніст кампрэсарнай устаноўкі..... 1	
Ліцейшчык..... 5		Прадавец..... 2		Нарыхтоўшчык кармоў..... 1		Рамшчык..... 2	
Наладчык станкоў з лічбавым праграмным кіраваннем..... 4		ГВУП «Камунальнік» 2		Прыёмшчык сыравіны..... 1		Слесар па вентыляцыі..... 1	
Слесар..... 5		Аператар кацельні..... 2		Свінагадовец..... 2		Тэрміст..... 1	
Электраманцёр па рамонту абсталявання..... 5		ТАА «Лазурит» 4		Слесар-электрык..... 2		Аўтамеханік..... 1	
Перакладчык..... 1		Бляхар..... 2		Слесар-рамонтнік..... 2		Начальнік цэха..... 1	
Завод ЖБВ 1		Слесар-рамонтнік..... 2		Вартаўнік..... 2		Энергетык..... 1	
Кранаўшчык..... 1		Магазін «1000 дробязяў» 2		Прыбіральшчыца..... 1		ЗАТ «Фенікс тур» 1	
Завод металавырабаў 1		Прадавец..... 1		Райбальніца 5		Прадавец..... 1	
Інжынер-канструктар..... 1		Загачыца секцыі..... 1		Урач..... 1		Цэнтр кар-развіваючага навучання 1	
Кафэ «Гурман» 1		Магазін птушкафабрыкі (Старое Места) 1		Урач-стаматолаг..... 1		Медсястра..... 1	
Повар..... 1		Загачыца магазіна..... 1		РБУ 1		МРУП «Чысцін-ская ЖКГ» 1	
		ГКУП «Маладзечнабыт» 2		Сталяр..... 1		Электрагазаваршчык..... 1	
		Манікюрка..... 1		РУП «Маладзечанскае ВПТК» 1			
		Педыкюрка..... 1		Інжынер-энергетык..... 1			

За нашу і вашу свабоду

Каго любіш?
Люблю Беларусь.
Так узаемна!

Гэта словы пароля паўстанцаў 1863 года, актыўныя дзеянні якіх ахапілі і Вілейшчыну. Падрыхтоўка паўстання намячалася на вяскую, аднак улады правядалі пра планы Літоўскага правінцыяльнага камітэта і ў пачатку студзеня нечакана правялі рэкруцкі набор. Таму паўстанне пачалося стыхійна і раней намечанага тэрміну. Як бачна з пратакола допыту аднаго з яго ўдзельнікаў – Самарына, прыбыўшага разам з Бякеневым з Пецярбурга ў Вільню, 10 сакавіка ён атрымаў марку і інструкцыю Рэвалюцыйнага камітэта аб сваім назначэнні ў атрад ветэранаў рэвалюцыйнага руху ў Беларусі Ю.Бакшанскага. З апошнім Самарын павінны быў сустрэцца ў канцы сакавіка, ці напачатку красавіка ў Вілейцы.

Але, як стала вядома, атрад Бакшанскага колькасцю ў 20 чалавек на шляху да месца збору паўстанцкіх сіл ў Вілейцы 21 сакавіка быў нечакана атакаваны салдатамі ў час адпачынку ў маёнтку, Свечкі каля Краснага. Чатыры касінеры, у тым ліку і сам камандзір, загінулі ў няроўным баі. Гэта была першая няўдача паўстанцаў, якая парушыла іх планы.

Для наладжвання жыцця на месцах у створаных рэвалюцыйных камітэтах разам з ваенным былі абраны і цывільныя павятовыя паўстанцкія начальнікі. На Вілейшчыне такім кіраўніком быў памешчык Асцюковіцкага маёнтка Канстанцін Тукала (1819-1880), родны брат вілейскага маршала Мечыслава Тукалы.

Улады пастаянна дакладвалі вышэйшаму начальству аб абставінах у павеце. Спачатку яны былі трывожныя, але ўжо да канца мая ў іх было больш аптымізму і ўпэўненасці. Так у рапарце ваеннага начальніка Вілейскага павета ад 27 мая палкоўнік князь Хаванскі даносіў, што ў раёне Вішнеўскага возера сканцэнтраваны два атрады паўстанцаў па 300 чалавек у кожным. Пераболшваннем, як бачна з дакументаў, займаўся абодва бакі, тым самым павышаючы значнасць сваіх перамог. Для іх праследвання ў мястэчка Кабыльнік прыбылі рэгулярныя войскі. З боку Хаванскага, каб не дапусціць паўстанцаў у Вілейскі павет, на яго мяжу ў вёску Іжа было паслана паўтары роты пад камандаваннем капітана Дзмітрыева. На святанні 24-га мая выстаўлены ім дзвор данёс, што «шайка мяцежнікаў» колькасцю каля 300 чалавек рухаецца ў напрамку вёскі Любкі. Паднятыя па трывозе салдаты, рассяпаўшыся ланцугом кінуліся ў пагоню. Паўстанцы, адстрэльваючыся, адступілі ў лес. Пры набліжэнні туды ваенных касінерых з крыкамі «Ура» контраатакавалі іх. Завязаўся кровапралітны бой. Толькі з дапамогай падаспеўшых рэзерваў, у тым ліку і казакоў, рады паўстанцаў былі змятыя і рассяняны. Бой адбываўся ў нязручным месцы – сярэдне трохкутніка, створанага вёскамі Вуткі, Каралеўцы і Любкі. Да цяперашняга часу мясцовыя жыхары называюць гэтае месца «бітымі лагамі». Паўстанцы, па іх звестках, страцілі тут 6 забітымі і 23 прапаўшымі, што складалі ядро атрада Свянцянскага павета. У яго складзе прымаў актыўны ўдзел у спра-

У 1930 годзе на сродкі нашчадка мясцовага паўстанца – пана Мечыслава Багдановіча з Абадоўцаў – на пляцы мястэчка Ілья быў узведзены велічны дваццаціметровы мемарыяльны помнік-капліца «У гонар палеглых за волюнасць. 1863 г.». На яго ўрачыстым адкрыцці прысутнічаў прэзідэнт Польшчы Ігнацы Масціцкі. На гэтай фатаграфіі вы бачыце манумент, сфатаграфаваны ў 1930-я гады.

У пачатку 50-х гадоў мінулага стагоддзя на працягу 6 месяцаў манумент дзялілі і разбіралі па кавалачках прызыўнікі тагачаснага Ільянскага раёна. Вельмі моцная, зробленая па сумленні, была тая кладка, як і памяць у народзе аб сапраўдных патрыётах сваёй Радзімы, здольных павесці нават у няроўных умовах барацьбу за нацыянальнае вызваленне Бацькаўшчыны.

Фота з архіва Анатоля РОГАЧ.

вах і бацька беларускага паэта-дэмакрата Адама Гурыновіча.

Уцалелыя касінеры адышлі ў лясны Дзісенскага павета, у якім Козел-Паклеўскі мелі другі радавы маёнтка Бярозаўку, які таксама скарыстоўваўся паўстанцамі. Гэта былі апошнія на Вілейшчыне баявыя дзеянні той пары.

У чарговым данясенні мясцовай адміністрацыі за 18 чэрвеня 1863 года ўжо паведамлялася аб адсутнасці ў павеце «мяцежніцкіх шаек», за выключэннем Батурынскай воласці (пазней была перанесена ў Хаценчыцы, дзе для іх спрыялі добрыя ўмовы як па характары мясцовасці, так і згрупаванасці там дробных памешчыкаў, якія забяспечвалі паўстанцаў неабходным харчаваннем і схаванкамі. З гэтай нагоды ў Лукаўцы былі сканцэнтраваны 3 роты Астраханскага грэнадзёрскага палка пры 6 казаках. Дэве роты таго ж палка пад кіраўніцтвам маёра Галінішчава-Кутузова размясціліся ў вёсцы Дзвінова Даўгінаўскай воласці. У Вілейцы для аховы горада і канваіравання транспарту і палонных заставаліся 2 роты Новаінгерманландскага пяхотнага палка. Па адной такой роце былі высланы да Любані і Куранца.

Паступова рэвалюцыйная барацьба ў Беларусі і на Літве

затухала, а ў 1864 годзе была поўнасю задушаная. Многія яе ўдзельнікі былі арыштаваныя. Турмы, у тым ліку і Вілейская, нядаўна пабудаваная і фактычна стаяўшая пустой, адразу папоўніліся змагарамі за свабоду. Пасля нядаўніх судовых разбіранняў адны атрымалі пакутлівы шлях на катаргу або ў ссылку, іншыя – на эшафот. Сярод іх і 26-гадовы Кастусь Каліноўскі, які стаў нашым нацыянальным героем.

Усяго на Беларусі (па дадзеных айчынных даследчыкаў) прыводзіцца наступныя лічбы пакараных: смерцю – 128 чалавек, высылкай на катаргу і на вечнае пасяленне ў Сібір – 1329 чалавек, 825 чалавек высланы на пасяленне ў іншыя аддаленыя раёны Расіі з паражэннем у правах, 320 чалавек адпраўлены ў армію радавымі, 767 чалавек – у арыштанцкія роты. У адміністрацыйным парадку высылалася яшчэ 7836 чалавек. Агульная колькасць тых, што падвергліся высяленню, дасягнула 12483 беларусаў. Значная частка паўстанцаў загінула ў жорсткіх схватках з непрыяцелем ці памерла пазней ад набытых ран.

Асобны спіс «злodeзяў», маёмасць якіх належала канфіскацы ў казну, складалі асобы, «былыя прадводзіцелямі мятежнических шаек и участвовавшие в оных, убитые в делах

с войсками или неизвестно куда скрывавшиеся». Сярод іх браты Козелы, Густаў Чаховіч, Юліян Бакшанскі.

Па Вілейскім павеце прыцягваўся па справе ўдзелу ў паўстанні і пазбаўляўся правоў з канфіскацыяй іх маёмасці на карысць дзяржавы яшчэ шэраг прадстаўнікоў слаўнага роду Козел-Паклеўскіх. Гэта Восіп Козел. Бацька яго меў маёнтка ў Сарвачы. Магчыма, ён з'яўляўся адным з братоў кіраўнікоў паўстання. Аўгуст Козел пражываў пры мацеры ў маёнтку Баркоўшчына. Яўстафій Козел, дваранін, бацькі мелі зямлю, на якой працавала 300 часоваабавязаных сялян і дваранін Павел Козел.

Сярод іншых асоб такое ж пакаранне атрымалі дваране Станіслаў Фельдберг, Леанард Рагановіч, Андрэй Кацела, Фама Вілейка, Уладзіслаў Шафкоўскі, Людвік Васілеўскі, аднадворцы Восіп Ржэчыцкі і Юры Самотны, службовец Вілейскага павятовага суда Генрых Навакоўскі. Дваранін маёнтка Сакаўшчына Вікенцій Казлоўскі, бацькі якога валодалі 190 валокамі ворнай зямлі, быў высланы ў Тульскую губерню.

Вядома яшчэ некалькі ўдзельнікаў паўстання – нашых землякоў.

Эдвард Клямята, жыхар вёскі Лявонавічы, быў вучнем каваля ў Мінску. За ўдзел у паўстанцкім атрадзе А.Трусава сасланы ў арыштанцкія роты Яраслаўскай губерні. Аляксандр Аскірка, уладальнік фальварка Раеўшчына, член Правінцыяльнага камітэта, сын падкаморыя Уладзіслава і Ядвігі з Гецэвічаў, якія мелі дыхтоўны маёнтка ў Вязыні. Яго памочнікам быў уладальнік Абадоўскага маёнтка Ян Багдановіч.

Значную дапамогу нацыянальна-вызваленчаму руху сваім землякам аказваў сасланы яшчэ раней у Сібір уладальнік Кацырынскага і некалькіх вінакурных заводаў у Пермскай губерні А.Козел-Паклеўскі. Яму прыпісваюць высылку на патрэбы рэвалюцыйнаму камітэту 50 тыс. рублёў. Пазней прымаў ў сябе рэпрэсаваных удзельнікаў паўстання.

Царскі ўрад, як і не раз раней, зноў святкаваў перамогу. На доўгія гады Беларусь стала арэнай нацыянальнага прыгнёту і безупынным русіфікацыі. Мясцовыя кадры замяняліся больш вернымі царскай палітыцы людзьмі, назначаючы ім большыя аклады з перспектывай хутчэйшага росту кар'еры. Многія касцёлы ператвараліся ў праваслаўныя цэрквы.

Закладзены ў 1861 годзе Вілейскі касцёл праз 2 гады быў амаль гатовы да адкрыцця, як выйшла распараджэнне аб спыненні тут работ і яго закрыцці. Куранецкі ксёндз, асабіста фарбаваўшы вокрай вежы гэтага касцёла, неспадзявана арыштоўваецца і ссылаецца ў Сібір. Выявілася, што большая частка ахвяраванняў, збіраемая на касцёл, ішла на фарміраванне паўстанцкіх атрадаў. Толькі ў 1874 годзе будаўніцтва было завершана, і ў прысутнасці мітрапаліта Іосіфа быў асвечаны другі ў горадзе праваслаўны Свята-Георгіеўскі храм, разбураны ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Першы ж мураваны храм з'явіўся на 10 гадоў раней. Памешчык Разанскай губерні ка-

мер-юнкер Рэдзкін ахвяраваў свае 11,5 тысячы рублёў на ўзвядзенне царквы ў гонар перамогі расійскіх войск над паўстанцамі. У сувязі з вышэй вядомымі падзеямі Вілейка набыла вядомасць. Генерал-губернатар Паўночна-Заходняга краю Мураўёў, празваны за свае крывавыя дзеянні яшчэ і «вешацелем», з блаславення таго ж мітрапаліта вызначыў месцам пабудовы храма наш горад. 22 жніўня 1864 года пяцігалоўная царква ў імя святой Марыі Егіпецкай адчыніла свае дзверы вернікам.

На Вілейшчыне знаходзіцца некалькі памятных месцаў, звязаных з гераізмам паўстанцаў, якія палажылі жыццё на алтар свабоды. Акрамя ўжо згаданых, варты ўспомніць і астатнія, некаторыя з якіх, на вялікі жаль, пазней былі знішчаныя.

Частка загінуўшых змагароў за свабоду была пахавана ў брацкай магіле каля касцёла (цяпер не існуе) у мястэчку Куранец. У 1923 годзе на ёй быў устаноўлены бетонны крыж з подпісам «18 паўстанцаў. 1863 г.». У той жа час на тэрыторыі сучаснай балыйскай установы ўзведзены арыгінальны помнік-абеліск, выраблены з дрэва і гіпсу, і ўстаноўлены на пастаменце. У перыяд уз'яднання Заходняй Беларусі з БССР былі ліквідаваны. Тады ж на пастаменце з'явілася дэкаратыўная ваза, прыстасаваная пад кветнік.

Па некаторых звестках, у брацкай магіле пад Уладыкамі было пахавана звыш ста паўстанцаў атрада В.Козела, загінуўшых у дзень боя 16 мая, а таксама падабраных назаўтра на другім беразе Іліі, якія памерлі там ад атрыманых ран. З пакалення ў пакаленне перадаюцца нібыта сказаныя смяротна параненым камандзірам апошнія словы «Не мы, дык нашы косці здабудуць волюнасць».

У 1933 годзе на тым месцы быў насыпаны курган, які ўвянчалі надмагільная пліта і высокі крыж з прымацаванай да яго мемарыяльнай дошкай, што збераглася, хоць і ў пашкоджаным відзе, да нашых дзён. Па ўспамінах Юзафа Дуброўскага, там значылася 121 прозвішча. Сярод іх сцягносец атрада Дамінік Козел, імя якога потым было ўвекавечана ў Касцяневіцкім парафіяльным касцёле. Паходзіў з Мядзельшчыны. Штандарт атрада быў захоплены непрыяцелем, пазней захоўваўся ў фондах Віленскага музея старажытнасцей.

Далей у спіску ішлі: Альфрэд і Эрнст Ратынскія з Краснага. Трэці іх брат Здзіслаў уцалеў, але меў на целе 17 колатых ран; браты Вінцэнт і Ірыней Адынцы; браты Мурашкі; бацька з сынам Радрыніцы, Шаткоўскі з Глыбачан, ксёндз Антон Гвалдзейскі з Ваўкалаты, Даманоўскі з Мінска, Ляшкевіч з Ашмяншчыны, Валіцкі (афіцэр), Сухоцкі (доктар), Мікалай Даукша, Генрых Козел, Генрых Тышкевіч, Яўстахій Копач з в.Шыпкі, Людвік Васілеўскі і Оберт (татарын) з Даўгінава.

Па сведчанні Ф.Сяліцкага, два апошнія былі пахаваныя побач з дарогай, што выходзіла з Даўгінава на Пагост. Калі гэта было магчыма, то некаторыя з паўшых паўстанцаў, такім чынам, маглі знайсці свой апошні прытулак у Сарвачы і Куранцы.

Анатолий РОГАЧ.

Твае акуллары

Ужо ў старажытным Кітаі маладым жанчынам прадпісвалася берагчы вочы і вейкі ад сонца, каб засцерагчыся ад ранніх маршчынак і выгарання вачэй. Але акуллары тады не было. Каб аберагчы вочы, насілі спецыяльныя капелюшы з лісця. Японцы надзявалі на галаву раменьчык, да якога мацаваліся «аканіцы» для вачэй. У старажытнай Індыі багатыя жанчыны прыклеівалі на верхнія вейкі стужачкі прасмоленнага шоўку.

Пра тое, што шарападобнае шкло павялічвае прадметы і літары, людзі заўважылі даўно. Арабскі навуковец Ібн-аль-Гайсам апісаў цудадзейныя ўласцівасці такога шкла. Але ідэя ўжываць павялічальныя лінзы як акуллары з'явілася толькі ў XIII стагоддзі. Англіійскі навуковец Бэкан напісаў пра гэта цэлую працу. Хаця згадванне аб ужыванні шліфава-ных крышталяў сустракаецца яшчэ ў антычных аўтараў. Развітая тэхніка вытворчасці лінзаў для акуллары з'явілася падставай бурнага прагрэсу ў канструяванні і вырабе аптычных сістэм з пачатку 17-га стагоддзя, у эпоху навуковых адкрыццяў ў оптыцы, звязаных з імёнамі Галілея, Кеплера, Дэкарта, Ньютана і інш.

Першыя акуллары былі мала падобныя на сучасныя. Яны ўяўлялі сабой проста круглыя лінзы ў аправе. Вынаходнікам доўга не ўдавалася прыдумаць спосаб мацавання акуллары каля вачэй. З'явіліся ларнеты, маноклі, лінзы якіх мацаваліся да капялюшкі. Амаль пяцьсот год спатрэбілася для таго, каб пасадзіць лінзы ў аправе на нос з дапамогай дужак.

Хто быў аўтарам такога вынаходніцтва, да гэтага часу спрачаюцца між сабой фларэнційцы, пізанцы і венецыянцы.

Спачатку людзі прынялі акуллары вельмі насцярожана. Некаторыя нават ахрысцілі іх «праклятым інструментам д'ябла». Хадзілі чуткі, што магічныя лінзы акуллары могуць

На працягу многіх гадоў акуллары застаюцца ў модзе. Іхносяць не толькі тыя, хто мае праблемы са зрокам. У Еўропе акуллары з дыоптрыямі і сонцаахоўнымі карыстаюцца практычна ўсе. Англічане зазвычай маюць па адной пары акуллары, французы – больш трох, немцы – больш за чатыры. Італьянцы ўвогуле набываюць па шэсць–сем пар акуллары. У беларусаў пакуль не склалася культура нахання акуллары. Тым не менш іх таксаманосяць не толькі людзі з аслабленым зрокам.

Фота з архіва «РГ».

высмактаць вочы. У Францыі да XVII стагоддзя насілі акуллары на людзях лічылася дурной звычай. На землі Вялікага Княства Літоўскага акуллары патрапілі хутчэй за ўсё ў XV–XVI стагоддзях. Шкельцы падбіралі самі купцы.

Два стагоддзі таму з'явіліся сонцаахоўныя акуллары. Іх рабілі наступным чынам – звычайныя акуллары з дыоптрыямі пакрываліся фарбай, лакам, рознымі напыленнямі. Спрабавалі нават шліфаваць шкельцы з дарагіх камянёў. Але такія акуллары каштавалі вельмі

дарага, і была высокая верагоднасць атрымаць сонечны апёк.

Прамысловы выраб сонцаахоўных акуллары вядзе адлік ад Напалеона, які распарадзіўся забяспечыць сонцаахоўнымі акуллары жаўнераў, якія ваявалі пад яго камандай у Афрыцы. А ўжо ў мінулым стагоддзі, у другую сусветную вайну, акуллары аналагічнага прызначэння паступілі ў экіпіроўку амерыканскіх марскіх пехацінцаў.

Мінулае стагоддзе нарадзіла таксама такую разнавіднасць акуллары, як кантактныя

лінзы. Яны аптычна пераўзыходзяць звычайныя акуллары тым, што яны паўтараюць усе рухі вочнага яблыка, на паверхню якога яны непасрэдна накладваюцца. Так званыя мікракарнеальныя кантактныя лінзы вырабляюцца або са шкла, альбо (часцей) з гнуткага пластычнага матэрыялу. У апошнім выпадку яны прымаюць форму паверхні вочнага яблыка пры ўсіх яе змяненнях.

На змену кантактным лінзам і акулларам сёння таксама прыйшла лазерная карэкцыя зроку. Якім ПЯРЭЧКА.

Метал у вачах

Якая аправа лепшая – пластмасавая або металічная.

Пластмасавая каштуе танней, выглядае салідней і выдатна падыходзіць тым, у каго поўны твар і буйныя рысы. Металічныя лягчэй, элагатней і універсальней.

Няхай то пластмаса або метал, памятайце – «акулларная» мода патрабуе мінімалізму. Гэта тычыцца як формы, так і таўшчыні аправы. Акуллары павінны быць як мага менш прыкметнымі на твары. Буйныя акуллары адмоўна сказваюцца не толькі на вашым іміджы, але і на зроку. Справа ў тым, што шкло вялікага дыяметра скажае від на перыферыі.

Купляючы аправу, звярніце ўвагу на тое, як да яе мацуюцца завушнікі. Аправу трэба набываць з завушнічкамі, якія мацуюцца на так званых флексах шарнірах – спружынным устраве, якое дазваляе фіксаваць завушнікі ў кладзеным выглядзе і без рызыкі пагнуць або зламаць лёгкую адгінаць іх у бакі. Такія завушнікі шчыльна прыціскаюцца да скроняў, выдатна фіксуючы аправу, і ў той самы час дазваляюць без цяжкасцяў здымаць акуллары адной рукой.

Дзяніс МАРОЗАЎ.

ПАРАДЫ ЎРАЧА

Калі купляеш акуллары

1. Калі вы ніколі не карысталіся акулларымі, абавязкова звярніцеся да доктара-афтальмолага або аптаметрыста.

Тое самае трэба зрабіць, калі акуллары, якія вы носіце, перасталі вам дапамагаць, а таксама вы заказваеце новыя акуллары больш чым праз год пасля наведвання доктара.

2. Калі вы носіце акуллары даўно, яны вас задавальняюць і вы проста хочаце заказаць новыя, больш модныя альбо тыя, што больш падыходзяць да вашага аблічча,

пастарайцеся выбраць аправу, форма праёмаў якой мала адрозніваецца ад формы праёмаў у старых акулларых.

3. Калі вы атрымалі новыя акуллары і яны выклікаюць у вас зручавы дыскамфорт, вам трэба звярнуцца да оптыка і правярць адпаведнасць акуллары рэцэпту доктара. Калі памылку не знайшлі, звярніцеся да доктара, які выпісаў вам гэтыя акуллары.

4. Калі новыя акуллары адрозніваюцца ад тых, якія вы насілі раней, напрыклад, у іх не простыя (сфе-

рычныя), а астыгматычныя (сферацыліндрычныя) лінзы, альбо прызначаныя для карэкцыі узроставай дальнабачнасці (біфакальныя або прагрэсіўныя), то спатрэбіцца час, каб вы да іх прызвычаліся.

5. Пры заказе акуллары оптык-прыёмшчык азнаёміць вас з асартыментам лінз і прапануе выбраць найбольш прыдатныя.

Пластмасавыя лінзы не саступаюць шкляным па аптычным якасцях, але значна лягчэйшыя і больш бяспечныя – не даюць асколкаў пры ўдары. Яны асабліва паказаныя дзецям, спартсменам і людзям траўманебяспечных прафесій.

Асаблівае значэнне матэрыял лінз набывае ў акулларых высокіх рэфракцый (звыш за 5–6 дыоптрыяў). Пры гэтым, калі вы хочаце зменшыць вагу акуллары, то трэба выбраць пластмасавыя лінзы, а калі вас непакоіць больш знешні выгляд акуллары, гэта значыць, каб лінзы былі тонкімі, то трэба выбраць мінеральныя лінзы з высокім паказчыкам пераламлення – 1,7 і вышэй. Звычайнае шкло мае паказчык 1,5.

6. Ці можна купляць гатовыя акуллары?

Так, можна. Але толькі пасля кансультацыі доктара-афтальмолага або аптаметрыста і атрымання ад яго рэцэпта. Пры гэтым у рэцэпце павінны быць указаныя лінзы аднолькавай аптычнай сілы і не мацней за ± 3 D.

7. Выбар аправы.

Звычайна кліента цікавіць больш усяго яе знешні выгляд, адпаведнасць колеру і форме твару, прычосцы, упрыгожванням, вопратцы.

Між тым, з пункту гледжання асноўнага прызначэння акуллары, галоўным з'яўляюцца зусім іншыя ўласцівасці аправы. Аправа павінна добра, зручна сядзець на твары, ні ціснуць ні на нос, ні на вушы, і забяспечваць правільнае становішча лінз перад вачыма.

Акуллары становяцца вашым спадарожнікам на доўгія гады, і ад іхняй зручнасці таксама будучы залежаць вышыя настрой і працаздольнасць!

Ю. РОЗЕНБЛЮМ, доктар медыцынскіх навук, прафесар, кіраўнік лабараторы Маскоўскага НДІ хвароб вачэй імя Гельмгольца.

Магутны штрых да партрэта чалавека

Можна быць чалавекам справы і ўсё адно думаць пра акуллары. Акуллары – адна са складаных частак іміджу. Яны могуць паўплываць на рэпутацыю чалавека, які іх надзеў. Могуць падкрэсліць, кім з'яўляецца іх гаспадар або наадварот, увесці ў зман. І тут не лішне суаднесці свой выбар з думкай стылістаў, візажыстаў. Прыгледзьцеся, якія аправы выбіраюць паспяховыя бізнесмены, палітыкі, людзі мастацтва.

Здараецца, што чалавеку ўсё адно, як выглядаюць яго акуллары. Прычым не толькі тым, каму абыхавы свой выгляд. Проста часам людзі недаацэньваюць ролю акуллары ў ягоным фарміраванні.

Між тым, калі прааналізаваць кантынгент пацыентаў, якія падвергліся лазерным і іншым аперацыям па выпраўленні зроку, то можна знайсці дзіўную заканамернасць: як правіла, яны насілі не проста блага падабрана, але, больш таго, непрыгожыя, несучасныя акуллары.

Прыгажосць і здароўе заўсёды былі ўзаемазвязанымі. Многія, напрыклад, адчуўшы нелады са зрокам, не спяшаюцца звяртацца да доктара. У той самы час на захадзе 10% людзей надзяваюць звычайныя («нулявыя»), не сонцаахоўныя акуллары, хаця маюць 100-працэнтны зрок. Магчыма, акуллары папросту сталі сімвалам сацыяльнага становішча. Яны могуць падкрэсліць, да якога сацыяльнага кола чалавек адносіцца, наколькі ён інтэлігентны, рэспектабельны, смяшлівы або строгі. І ўсё больш людзей пачынаюць разумець, што акуллары адносяцца да тых найважнейшых аксесуараў, якія фарміруюць імідж. Гэта магутны штрых да партрэта чалавека.

Хочам мы таго або не, але акуллары, калі мы іх надзелі, становяцца візітоўкай. Яшчэ з часоў ларнеты яны не абмяжоўваліся выкананнем сваіх асноўных функцый. Акрамя карэкцыі зроку і аховы ад выпраменьванняў, сучасныя акуллары нібы імкнуцца прадставіць тым, хто навокал. І пра многае раскажаць.

Яны дапамогуць падкрэсліць індывідуальнасць, зрабіць патрэбнае ўражанне на суб'едніка. Многія людзі прыкметна паляпшаюць такім чынам свой знешні выгляд. Умела падбраўшы аправу, выглядаюць больш стыльна і значна.

Таму такі разнастайны дызайн акуллары. Можна, напрыклад, падбраць аправу, якая зробіць мужчыну больш мужным, а жанчыну – больш жаночкай. І пры гэтым змяніць свой імідж у лепшы бок. Тут акуллары – найкаштоўнейшая знаходка, асабліва для мужчын.

Валерыі ІВАНІДЗЭ.

Выбар аправы: раіць урач

Найчасцей думаюць пра тое, каб аправа была зручнай, стыльнай і пасавала да твару, валасоў, і радзей аб функцыянальным прызначэнні акулераў – паляпшаць зрок і аблягчаць працу. Між тым менавіта гэтай мэце служаць любыя акулераў і менавіта гэта павінна станавіцца галоўным крытэрыем пры выбары аправы.

Патрабаванне першае. Аправа павінна быць трымаўлай, лёгкай, не ціснуць. Сярэдняя лінія светлавых праёмаў павінна праходзіць прыкладна праз цэнтр зрэнак або некалькі ніжэй, а задняя паверхня лінзаў павінна знаходзіцца на адлегласці 12 мм ад вяршыні рагавіцы. Выключэнне – акулераў «палавінкі», якія служаць для хуткага пераключэння погляду з далніх адлегласцей (паверх акулераў) да блізкіх – скрозь акулераў (ус-

помніце Яўгена Кісялёва).

Далей, важнае значэнне мае форма светлавых праёмаў. Адзін час у модзе былі акулераў агромністых формаў. Гэта была вельмі дурная мода. У апошні час мода перамясцілася ў бок акулераў з маленькімі светлавымі праёмамі. Гэта форма з функцыянальнага пункту гледжання значна лепш акулераў-гігантаў, але і яна не пазбаўленая недахопаў – звужае вугал погляду, што бывае важна для многіх відаў дзейнасці.

Лепш за ўсё, каб апорныя элементы мацаваліся не пасярэдня да лінзы, г.зн., каб аправа была «безабдаковай» – з мацаваннем лінз на вінтах або лесцы.

Як рэзюме – светлавая праёма павінна быць невялікімі, круглыя акулераў лепш за авальныя, а аправы з мацаваннем лінзаў на вінтах або лесцы

– лепш за звычайныя аправы.

У гэтых рэкамендацый ёсць выключэнне: калі чалавек заказвае акулераў з біфакальнымі або прагрэсіўнымі (плаўны пераход рэфракцыі ад верхняй да ніжняй часткі) лінзамі, то вертыкальны памер праёму павінен быць дастаткова вялікім – не менш за 40 мм.

Усё сказанае адносіцца да ўласна медыцынскіх рэкамендацый. Але пры выбары апраў трэба абмеркаваць і тэхнічны бок справы. А менавіта, ці падыходзіць выбраная аправа для прызначаных доктарам акулераў. Вядома, што астыгматычныя лінзы «капрызлівай» за сферычныя. Вельмі многія аправы падыходзяць для лінз высокіх рэфракцый ($\pm 6,0 D$ і вышэй). Істотнае значэнне мае міжрэнкавая адлегласць. Аправа выбіраецца па твару, які можа быць шырокім (г.зн., адлегласць між вушамі

вялікая), а адлегласць між вачамі – маленькая. У гэтых выпадках цэнтры лінзаў трэба змясціць, што не заўсёды пажадана: прыходзіцца браць загатоўкі вялікага дыяметра, і такія лінзы будуць у акулерах тоўстымі і непрыгожымі. Вядомаму складанасць для ўстаўкі лінзаў уяўляюць насавыя ўпory, асабліва ў «складаных» аправах. Бываюць выпадкі, калі пасля ўстаўкі лінзаў акулераў перастаюць складацца, што выклікае незадавальненне кліента.

Выбар аправы да акулераў дастаткова адказная працэдура, якая мае медыцынскія і тэхнічныя аспекты. Таму пажадана, каб у ёй удзельнічалі і кваліфікаваныя оптык, і доктар-афтальмолаг.

Ю. РОЗЕНБЛЮМ, доктар медыцынскіх навук, прафесар, кіраўнік лабараторыі Маскоўскага НДІ хвароб вачэй імя Гельмгольца.

Выбар аправы: раіць візажыст

Круглы твар. Выбірайце аправу авальнай формы.

Твар у форме сэрцайка. Вам падыходзіць аправа «кашачыя вочкі» – яна адцягвае ўвагу ад вузкага падбародка.

Квадратны твар. Аправа «кашачыя вочкі» або авальная зрокава падоймуць твар і падкрэсліць скулы.

Вельмі высокі лоб. Выбірайце акулераў з падкрэсленай верхняй лініяй аправы – гэта адцягне ўвагу ад ілба.

Падойманы твар. Верхняя лінія аправы павінна быць не вышэй за лінію броваў, а ніжняя граніца вельмі апущаная.

Авальны твар. Вам падыходзіць большая частка апраў, але лепш за ўсё квадратныя са скругленымі вугламі.

Анастасія ПРОХАРАВА.

Макіяж і акулераў

Візажысты распрацавалі спецыяльны макіяж для жанчын у акулерах. Макіяж для людзей, якія пакутуюць на блізарукасць ці дальназоркасць, адрозніваецца, бо лінзы акулераў маюць розныя вымярэнні, і вочы скрозь іх выглядаюць па-рознаму.

Накладваць цені, падводзіць вочы дальназоркім трэба слабей, не так бачна, бо шкло акулераў надае іх вачам павялічаную, выпуклую форму. Для макіяжу могуць быць выкарыстаны спакойныя, пастэльныя тоны, напрыклад, шэрыя, дымкавыя, цёмна-карычневые. Макіяж не павінен быць яркім, таму не трэба наносіць на падброўную прастору перламутровыя ці яркія цені. Празмерна цёмнае (чорнае, сіняе, карычневае) фарбаванне вейкаў, броваў таксама не пажадана.

Жанчынам, якія пакутуюць на блізарукасць, макіяж вачэй трэба рабіць больш інтэнсіўным, наносіць цені больш яркія, фарбаваць вейкі мацней, бо шкло акулераў значна па-

мяншае вочы. Пры фарбаванні вейкаў можна падкручваць іх, надаваць ім загнутую форму. Доўгія вейкі надаюць вачам зачараванне і загадкаваць.

Для таго, каб вочная яміна (скура вакол вачэй) не здавалася аддзеленай ад усяго макіяжу, яе трэба затаніраваць больш цёмнай рассыпной пудрай ці нанесці памазком румянцы.

Да тонкай металічнай, а таксама блакітнай аправы больш падыходзіць колеры з «халоднай» групы, напрыклад, бэжавыя, перламутравыя, дымкава-шэрыя, серабрыста-блакітна-шэрыя. Але пры гэтым твар ажывіць румянец і больш інтэнсіўны колер скуры. Для гэтага выкарыстоўваюць танальны крем, больш загарэлы. Для тонкай аправы залацістага колеру ці пластмасавай рагавой празрыстага колеру падбіраюць карычневые, бэжавыя цені, карычневые контурныя карандашы для вачэй, чорныя ці цёмна-чырвоныя з карычневым. Халодныя тоны не выкарыстоўваюць, падбіраюць адценні цёплай групы колераў.

Можна пры выбары аправы

акулераў выкарыстаць парадку вопытных работнікаў прылаўка, стыліста, візажыста. Некаторыя парадку можна даць і цяпер: не трэба ўвесь час насіць цёмную аправу, яна можа надаць твару больш строгі выгляд, маладыя будуць выглядаць старэйшымі. Пастаянна насіць акулераў з цёмным шклом таксама не варта, бо вы будзеце нагадваць персанаж з гангстэрскай фільмаў. Лепш мець некалькі пар акулераў рознага колеру і формы, надзяваць іх у залежнасці ад часу дня і мерапрыемства, на якое вы збіраецеся. Пры выбары аправы памятайце і аб прапарцыях не толькі твару, але і ўсяго вашага цела, і тады акулераў могуць не толькі дапамагчы зроку, але і быць упрыгожаннем вашага твару.

Пры нашэнні лінзаў для таго, каб быў касметычны эффект, неабходна прытрымлівацца вызначаных правілаў. Пры выбары лінзаў перш за ўсё варта звярнуцца за кансультацыяй да вопытнага спецыяліста і ў далейшым выкон-

ваць рэкамендацыі пры захоўванні і дэзінфекцыі лінзаў, правілы асабістай гігіены.

Варта памятаць, што здымаюць лінзы да зняцця макіяжу, а ўстаўляюць іх да нанясення касметычных сродкаў. З любым парушэннем зроку (пачырваненне вачэй, слёзавыдзяленне, недакладнасць бачання) неабходна звярнуцца да спецыяліста. Калі вы носіце каляровыя лінзы, то не імкніцеся адразу перамяніць каляровую гаму вашага макіяжу. Макіяж выконваецца ў той жа паслядоўнасці, як і звычайны для вас, за адной толькі розніцай, што патрабуецца больш увагі да ценяў, якія наносіцца вакол вачэй. Лепш карыстацца аплікатарам, а таксама выкарыстоўваць кампактныя цені, а не рассыпныя.

Трэба сачыць, каб касметычныя сродкі не трапілі ў вочы на лінзы, бо гэта можа выклікаць слёзавыдзяленне.

Калі выбіраеце падводку для верхняга і ніжняга павека, цені падброўнай прасторы, туш для вейкаў, арыентуйцеся на ваш вобраз у цэлым.

Дзіцячыя акулераў

Жыццё дзіцячых акулераў карацейшае і больш цяжкае, чым жыццё акулераў, прызначаных для дарослых, таму для яго падоймныя пажадана выкарыстоўваць асабліва трывалыя матэрыялы.

Футаралы для дзіцячых акулераў таксама распрацоўваюцца з улікам «спецыфікі» выкарыстання раніцаў і школьных сумак у якасці зброі і зімовых санак. Футаралы абавязкова павінны быць цвёрдымі, трывалымі, мець акруглыя формы і надзейна закрывацца.

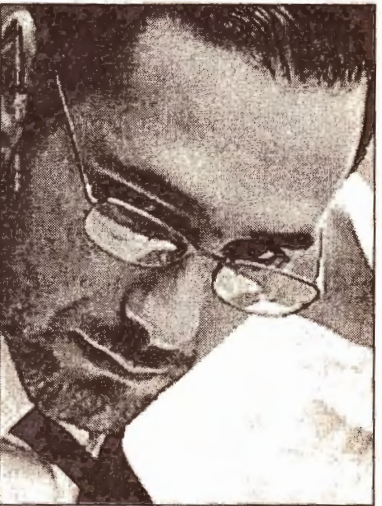
Наступнай па значнасці якасцю дзіцячых акулераў павінна стаць іхняя камфортнасць і зручнасць. Сёння ёсць шмат спосабаў зрабіць дзіцячыя акулераў максімальна зручнымі. На наканечнікі металічных завушнікаў надзяваюць спецыяльныя «чахолычкі», якія забяспечваюць максімальны камфорт пры кантакце з далікатнай дзіцячай скурай.

І бяспечнасць, і камфорт – гэта «дарослыя» крытэрыі. Але акулераў усё ж будзе насіць дзіця. Таму да яго меркавання таксама трэба прыслухоўвацца.

Вядомыя брэндзі

Па дадзеных французскага часопіса «L'Essentiel de l'optique», у 1993 годзе было зарэгістравана 23 тысячы гандлёвых марак (брэндаў), у 1996 годзе – ужо 26 тысяч, а ў 2000 годзе іх колькасць дасягнула 30 тысячай. І па ўсёй верагоднасці – гэта не мяжа.

Згодна з рэйтынгам, у дзесятку самых магутных брэндаў свету уваходзяць «Coca-Cola», «Walt Disney», «Nike», «BMW», «Porsche», «Mercedes-Benz», «Adidas», «Rolls-Royce», «Calvin Klein» і «Rolex». Важнае значэнне маюць брэндзі і ў сектары акулераў оптыкі. Сёння калекцыі, якія носяць імёны вядомых гандлёвых марак, займаюць 26 працэнтаў аптычнага рынку. Калі ў 80-я гады асноўнай прыкметай прыналежнасці аправы да вядомай гандлёвай маркі быў лагатып, як можна больш прыкметны на аправе, то цяпер большая ўвага надаецца падтрыманню стылю і дызайну калекцыі акулераў агульнай канцэпцыі маркі. Асабліва далікатнасць

патрабуецца пры стварэнні калекцыі, якія носяць імёны вядомых дызайнераў моднага адзення і модных дамоў. У гэтым выпадку справа не абмяжоўваецца кансультацыямі і ўзгадненнямі. Калі параўноўваць рэйтынгі марак калекцыі адзення і калекцыі акулераў, то акажацца, што яны ў многім супадаюць, хаця, канечне, ёсць і спецыфічныя «акулеравыя маркі», якія традыцыйна карыстаюцца вялікай папулярнасцю.

Калі гаварыць пра сонцахоўныя акулераў – гэта адзін з самых запатрабаваных аксесуараў, а іхняя пакупка – самы просты спосаб далучыцца да свету той маркі, якая адпавядае вашаму ўяўленню аб сабе і аб вашым месцы ў гэтым свеце. У нашыя дні аптычная індустрыя заяўляе аб сабе як аб частцы індустрыі моды, і канечне, выкарыстанне раскручаных брэндаў – найбольш хуткі і эфектыўны спосаб зацвердзіцца ў гэтай новай якасці. Найбольш «раскручанымі» брэндзі на рынку акулераў:

Versace	Anna Sui
Vivienne Westwood	Blumarine
Prada	Burberry
Marc O'Polo	Chanel
La Perla	Disel
Kipling	Givenchy
John Galliano	Gucci
Iceberg	HugoBoss
JPG	JPG
Giorgio Armani	MaxMara
GaiMattiollo	Missoni
ETRO	Nina Ricci
Chloe	Paloma Picasso
Alexander McQueen	Prada
Dolce & Gabbana	Romeo Gigli
Salvatore Ferragamo	Trussardi

Дар'я РЫЛЕВІЧ.

■ КАМУНАЛЬНАЯ КРАІНА

Калі завершыцца рамонт?

МАЛАДЗЕЧНА. З сярэдзіны лістапада па вуліцы Ф.Скарыны ў дварах дамоў №№4, 4-а, 6... робіцца рамонт цеплатрасы. Усё раскапана, трубы на паверхні да гэтай пары. Цяперашняя ж зіма на маразы не скупіцца. Ці не застаюцца людзі без ацяплення і гаражай вады, як у некаторых гарадах Беларусі і Расіі?

Гэтыя ж дамы адносяцца да ЖРЭУ-3. Менавіта туды і звярнулася карэспандэнт "РГ", каб даведацца, калі завершыцца рамонт. Галоўны інжынер Галіна Мір сказала, што гэта не іхняя справа. Рамонт робіць УП "Камунальнік". Але як спецыяліст запэўніла, што калі на трубах дастатковая ізаляцыя, то шкоды ад маразоў не будзе.

Патлумачыла сітуацыю галоўны інжынер УП "Камунальнік" Наталля Старавойтава. Рамонт робіцца ў сувязі з тым, што ў гэтых дамах пастаянна холадна з-за маленькага дыяметра трубаправодаў. Іх трэба замяніць на трубы з большым дыяметрам. Разам з гэтым яшчэ прадугледжана і замена сістэмы гарачага водазабеспячэння.

На вуліцы Ф.Скарыны ў дварах дамоў №№4, 4-а, 6... рамонт доўжыцца з восні.

Фота Ірыны РАБУШКА.

Цяпер падача цяпла ў гэтых дамах з-за рамонту не парупаена. Трубы знаходзяцца ў ізаляцыі. Своечасова рамонт не завяршылі, бо не было грошай.

Калі яны з'явіліся — наступілі маразы. Перапады тэмпературы перапакджаюць усё давесці да толку. Трэба ж будзе "спыніць" гэтыя дамы на суткі.

Калі тэмпература паветра некалькі дзён пратрымаецца 0...–2 градусы, рамонт адновяць, — сцешыла Н.Старавойтава.

Ірына РАБУШКА.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Злодзеі ў вайскавай часці

МАЛАДЗЕЧНА. З вайскавай часці, што ў Красным, выпралі 21 прыбор начнога бачання і 15 армейскіх радыёстанцыяў.

Праводзіцца праверка.

Падрабілі грошы

МАЛАДЗЕЧНА. У панядзелак у аддзяленні Нацыянальнага банка выявілі падобную купюру ў 5000 беларускіх рублёў. Гэта адбылося падчас пераліку грашовай выручкі.

Узбуджана крымінальная справа.

І бульба, і мяса...

МАЛАДЗЕЧНА. У ноч з нядзелі на панядзелак з хлява гараджанкі выпралі 16 курэй, 3 мяхі бульбы і мех буракоў.

Наступнай ноччу ў вёсцы Заскавічы злодзеі выкраў куска мяса, вагой каля 7 кілаграмаў. Яно ляжала ў павяці.

У абодвух выпадках узбуджана крымінальная справа.

«Угналі»... каляску

МАЛАДЗЕЧНА. У аўто-раф каля 13 гадзін з дзіцячай паліклінікі злодзеі выкраў дзіцячую прагулачную каляску.

Нарад патрульна-паставой службы міліцыі і службы хуткага рэагавання каляску знайшлі ў інтэрнаце па вуліцы Касманаўтаў, 21. Злодзеі вядомы.

Наркатыкі

МАЛАДЗЕЧНА. 14 студзеня а палове 8-й гадзіны веча ра патрульна-паставая служба міліцыі затрымала на вуліцы Касманаўтаў 28-гадовага хлопца. Ён быў у наркатычным ап'яненні. У яго адабралі шпрыц з рэшткамі вадкасці бурага колеру.

Праводзіцца праверка.

Ірына РАБУШКА.

Фіктыўны развод

Часам дзеля ўпарадкавання маёмасці бывае патрэбны не толькі фіктыўны шлюб, але і фіктыўны развод. Вось пра гэта я і распавядаю наступную гісторыю. Справа адбывалася ў вельмі добрай сям'і. Спраўна жылі, дружна. Двое дзетак. І вось у спадчыну атрымалі кватэру. Каб як лягчэй перааформіць, пракансультаваліся ў юрыста. Той сказаў, што каб яны развяліся ды жылі паасобку, дык праблем бы не было ўвогуле.

Выйшлі з юрыдычнай кансультацыі крыху засмучаны. Але ж у якой сям'і ёсць лішнія грошы? Таму мужык пастанаў: будзем разводзіцца. Фіктыўна. Жонка ў непаразуме: а што ж скажуць людзі? Дваццаць год душа ў душу — і вось вынік?! Як суседзям у вочы глядзець будзем? Каб вырашыць гэтае пытанне, дамовіліся нікому нічога не казаць.

Падалі дакументы, падпісалі паперы. Каб жонка мела рацыю, дамовіліся: кажы на мужыка, што г'е, б'ецца, дзяцей б'е. Грошы дадому не прыносяць. Па бабах лёгкае. Тады хутчэй разведзецца. Калі маёмасных пытанняў не існуе. А іх не будзе.

Вось і дзень суда. Суддзя выглядаў вельмі прадстаўніча. Народныя засядацелі таксама ўнушалі гонар і павагу. Суддзя спытаўся ў жонкі: ці сапраўды гэта яна настойвае на разводзе?

— Так.

— А ў чым прычына? Гадавалі ж разам дзяцей? Жанчына разгубілася. Усё жыццё прамільгнула перад вачыма. І як прыйшоў на першае спатканне, і як дапамагаў у хаце і на агародзе, і як першынец нарадзіўся. Не спалі абое ночамі. Пасля другое дзіцятка... Без мужыка дзе б яна была? Убачыўшы разгубленасць, народны засядацель пачаў падказваць:

— Мо' п'е?

— Не-е, — нерашуча сказала жанчына. Дзе ж у яе павернецца язык назваць свайго мужыка выпівохам?

— Ну, дык, можа, б'ецца ці

Шлюб — не заўсёды толькі кветкі...

Фота IREX ProMedia.

лаецца? Мо' грошы не аддае? — За ўсе гадочкі ні разу пальцам не крануў, — як на духу сказала жанчына. І горда дадала: — А грошы з палучкі ў сям'ю нясе да капеечкі.

Суддзя вадзіў позіркам то па ёй, то па мужыку. А пасля на ўсю залу заруў:

— Дык чаго ж разводзішся, раз такі добры? Ды людзям галаву дурыйш?

— А я, можа, перадумала! Дзе ж яшчэ калі такога знайду.

Жанчына ўскочыла, схавала дакументы са стала. І хуценька выбегла з залы. Мужык спахмурнелы выйшаў сам. Яго праводзілі незразумелымі по-

зіркамі народныя засядацелі.

А на прыступках суда яны ледзь не пасварыліся:

— Ну што ж ты галавой кінуць не магла?

— Ага! Кіўнеш тут! Тады грэх гэты мне за ўсё жыццё не спінацца. Як я на свайго мужыку буду напасліну ўзводзіць. Лепш ты разводзься!

— Я не буду. Хоціць. На тым і парашылі. А кватэру прыватызаваць знайшлася іншая магчымасць. Мне ж да душы ў гэтай гісторыі тое, што ад фіктыўнага разводу гэтая сям'я стала яшчэ мацнейшай. І хай так будзе. Здароўя вам дый пчасця. У сям'і.

Алесь РАЛІВЕЦ.

■ НАВІНЫ

Вытворчасць павялічылася, але мала

МЯДЗЕЛ. З 9 прагнозных паказчыкаў развіцця ў 2002 годзе прадпрыемствы раёна выканалі толькі 4.

Прамысловая вытворчасць ў параўнанні з 2001 годам павялічылася на 0,3% (планавалася 6%). Падвялі Нарацкі завод напояў, доследная рыбная гаспадарка "Нарац" і хлебазавод у райцэнтры — яны зменшылі вытворчасць. Разам з тым, прамысловасць Мядзельшчыны перакрывае паказчык 1990 года амаль на трэць.

Дэмаграфічная сітуацыя пагаршаецца

МЯДЗЕЛ. Па-ранейшаму ў раёне смяротнасць перавышае нараджальнасць, і розніца паміж гэтымі паказчыкамі большае за апошнія гады.

Так, летась нарадзілася 268 чалавек, а памерла 848. У параўнанні з 2001 годам, нараджальнасць крыху павялічылася (на 5 дзяцей), але памерла на 152 чалавекі больш.

Дэпутаты зацвердзілі бюджэт

МЯДЗЕЛ. У аўторак на сесіі раённага Савета дэпутатаў зацвердзілі бюджэт раёна на 2003 год.

Ён складае 12 мільярдаў 800 мільёнаў рублёў. Амаль 80 % грошай пойдзе на сацыяльную сферу. Найбольш выдаткаў запатрабуе адукацыя — 46 % ад усіх.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Ратуюць рыбу

СМАРГОНЬ. На сажалках мясцовага рыбгаса, дзе гадуюцца рыбныя малькі (пасадачны матэрыял) ўтварыўся лёд у 30 сантыметраў таўшчыні.

Рыбкі знаходзіліся пад пагрозай вымірання ад адсутнасці кіслароду. У лёдзе прабіваюць палонкі, каб даступада больш кіслароду.

Ветурач Мікалай Мілешчык з ветстанцыі сочыць за сажалкамі, 2 разы на месяц правярае ваду і ўпэўнены, што рыбы перазімуе добра.

Тарэса КУМІШЧА.

Рыхтуюцца ток-шоу

ВІЛЕЙКА. 14 студзеня ў райвыканкоме адбылася сустрэча прадстаўнікоў улады і грамадскіх арганізацый з прадстаўнікамі міжнароднай некамерцыйнай арганізацыі "InterNews" і Фонду садзяння інфармацыйнаму развіццю.

Мэта сустрэчы — пачаць падрыхтоўку дзесяці ток-шоу, на якіх будуць разглядацца лакальныя сацыяльныя праблемы. Гэта дазволіць раскрыць і, магчыма, паспрыяць іх рашэнню. Ток-шоу будуць транслявацца па Вілейскім кабельным тэлебачанні, супрацоўнікі якога атрымаюць тэхнічную дапамогу і пройдуць пэўнае навучанне. Цяпер пачаўся этап выбару канкрэтных тэмаў для ток-шоу.

Віталь ПАЎЛОЎСКІ.

■ ФУТБОЛ, ВЫШЭЙШАЯ ЛІГА

Вячаслаў Акшаеў: «Імкнуцца да максімальнага выніку»

– Раскажыце падрабязнасці Вашага прыходу ў маладзечанскі клуб.

– Яшчэ ў кастрычніку была размова са старшынёй савета акцыянераў клуба Андрэем Балабіным. Тады я палічыў гэту прапанову несвоечасовай, бо на новае месца працы лепш прыходзіць у міжсезонні альбо ў перапынку паміж кругамі. Праўда, на фінішы чэмпіянату я кансультаваў каманду, даваў некаторыя парады Аляксандру Кісцю.

Канчатковае рашэнне прымалася не адразу. Мне хацелася пераканацца ў сур'ёзнасці намераў кіраўнікоў клуба і горада. Значны ўплыў аказалі загадчык аддзела па ФКСіТ Мікалай Шрымф і старшыня рэгіянальнай федэрацыі Альберт Дабранскі. Добрай была размова са старшынёй гарвыканкома Мікалаем Чурсіным, яго намеснікам Яфімам Ідэльчыкам. Сітуацыя праяснілася, калі генеральным дырэктарам стаў Алег Француз.

Матэрыяльнае становішча цяпер у кожным горадзе вельмі складанае. Аб'яцаны аб'ём фінансавання наўрад ці дазволіць адразу займаць самыя высокія месцы, аднак існуе вялікая зацікаўленасць кіраўнікоў у стварэнні моцнага футбольнага клуба. Магчымасці для вучэбна-трэнерскай работы ў горадзе нядрэнныя: прасторная зала ЗМК, басейн, база на стадыё-

не. Наша справа – працаваць, рыхтаваць каманду, добра гуляць у футбол.

Задачы ставіць яшчэ рана. Спачатку трэба пазбавіцца аўтсайдэрскага менталітэту, прынамсі не змагацца за выжыванне. А ў перспектыве... Я адразу сказаў футбалістам на сходзе, што ніякія месцы, акрамя прызавых, мне не патрэбныя, будзем імкнуцца да максімальнага выніку.

– Як справы са складам?

– Застаюцца ўсе гульцы, што заканчвалі чэмпіянат. Я ведаю іх магчымасці, бо назіраў матчы напрыканцы сезона. Натуральна, і раней сачыў за камандай як і за іншымі, калі працаваў прафесійным трэнерам. Пакуль крыху горш ведаю магчымасці маладых футбалістаў. Ставіцца задача, каб міма клуба не прайшоў ніводны з мясцовых таленавітых

юнакоў. Буду ўважліва сачыць як за матчамі дубля, так і за “Забудовай”, з галоўным трэнерам якой, Канстанцінам Харламавым, добра знаёмы.

Ужо прыехалі да нас на збор з Віцебска Аляксей Пазняк (1981, паўабаронца; 87 матчаў і 4 галы ў вышэйшай лізе, з іх летась 16 матчаў за “Лакаматыў-96” – тут і далей аўтарская статыстыка) і Арцём Косак (1977, абаронца; 70 і 2, з іх летась 8 і 1 за “Лакаматыў-96”; заканчваў сезон у мінскай “Дарыдзе”, Д2), з Жодзіна Дзмітрый Шкуратаў (1979, паўабаронца; 12, з іх летась 1 за “Тарпеда”) і Аляксей Крывіцкі (1982, абаронца; у вышэйшай лізе не гуляў), з Бабруйска Віктар Маляўка (1976, абаронца; 87 і 1, з іх летась 21 за “Белшыну”), з Гродна Васіль Смірных (1970, паўабаронца; 166 і 13, з іх летась 21 за “Нёман”). Усіх ведаю па сумеснай працы. Так, Смірных гуляў раней за “Белшыну”, я ж увосень пасля ўходу з Бабруйска быў спартыўным дырэктарам жодзінскага “Тарпеды”.

Былі запрошаны таксама Максім Разумаў і Вячаслаў Гормаш, але іх паклікалі на прагляд у Расію: Разумава – ва ўладзікаўскаскую “Спартак-Аланію” з вышэйшай лігі, а Гормаша ў новакузнецкі “Кузбас”, што выйшаў у першую лігу.

Трэнеруюцца цяпер у Маладзечне былыя гульцы каманды Дзмітрый Кабельскі і

Дзмітрый Акуліч.

Плануем запрасіць яшчэ аднаго галкіпера.

– Трэнерскі штаб?

– Застаецца трэнерам Аляксандр Кісцю. З дублем будуць працаваць Аляксандр Гармаза і Андрэй Найдзіч. Ёсць і новыя людзі. Старшым трэнерам будзе Ігар Гасюта. Трэнерам варацароў – Андрэй Любчанка. Урачом – Уладзімір Обухаў. Спартыўным дырэктарам – Ігар Старавойтаў. Усіх ведаю па сваёй мінулай рабоце. Дарэчы, я быў здзіўлены, што ў Маладзечне ніколі не было трэнера па варацарах. Думаю, Любчанку многія памятаюць па выступленнях за каманды Віцебска і Магілёва ў другой лізе СССР і ў чэмпіянаце Беларусі.

Застаецца масажыст Уладзімір Рабушка, будзем гутарыць пра дапамогу камандзе з яе былым урачом, мясцовым майстрам Сяргеем Пачкоўскім.

– Планы падрыхтоўкі?

– Два тыдні ў рэжыме двухразовых трэніровак правядзем у Маладзечне. У першых чыслах лютага плануем удзел на турніры ў Наваполацку. Зацверджанае фінансаванне на перадсезонную падрыхтоўку не дазваляе трэніравацца ў новым крытым манежы ў Мінску ці з'ездзіць на збор на поўдзень. Магчыма, у манежы з кімсьці згуляем, хаця мне не надта падабаюцца гульні ў памяшканні, бо ідзе нагрузка не на тую групу мышцаў. Ну,

а з'ездзім на збор, магчыма, у Польшчу ці Літву перад стартам чэмпіянату.

– Пытанне наконт Вашай ранейшай працы. Чаму не складалася як след у папярэдніх клубах?

– Віцебск стаіць асобна. Гэта родны горад, але там проста махнулі рукою на футбол, што і пацвердзілася леташнім “вылетам” з вышэйшай лігі. У Гомелі і Бабруйску па першым часе ўсё было ў парадку, але потым, калі каманда дабівалася выніку, узніклі фінансавыя праблемы, не выконваліся абяцанні перад футбалістамі.

– А які наогул сэнс дабівацца высокага выніку, калі пасля гэтага ўсё зробленае рушыцца?

– Бывае, сам задаю сабе такое пытанне. Абавязкова трэба быць рэалістам. Магчыма, сапраўды лепш вытрымліваць нейкую сярэдзіну. З “Белшынай” у першы ж паўнацэнны сезон выйграў і Кубак; і чэмпіянат. Дасягнутае нельга пераўзыхіць, можна толькі паўтарыць. Там казалі, што гэты перамогай вельмі патрэбныя і супрацоўнікам шыннага камбіната, і ўсім жыхарам горада. Але за словамі з боку кіраўнікоў клуба не стаяла ніякіх рэальных спраў, таму ўсё абрушылася. Які сэнс працаваць? Футбол – для мяне – гэта і любімая работа, і крыніца стрэсу, словам, паўнацэннае жыццё.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ “РГ”-СТАТЫСТЫКА

Вячаслаў Акшаеў – самы паспяховы клубны трэнер Беларусі

Наступная табліца, якая паказвае дасягненні футбольных спецыялістаў краіны ў якасці галоўных трэнераў клубных каманд, з'яўляецца цалкам эксклюзіўным матэрыялам “РГ”. Падобнай статыстыкі не было ні ў якіх рэспубліканскіх спартыўных газетах.

Пос-Трэнеры	Цяперашні занятак	Дасягненні
6 Вячаслаў Акшаеў	Галоўны трэнер “Маладзечна-2000”	1994/95, “серабро” “Дзвіна” (Віцебск) 1997, “бронза” “Лакаматыў-96” (Віц.) 1997/98, Кубак “Лакаматыў-96” (Віц.) 1999, “бронза” “Томель” 2000/01, Кубак “Белшына” (Бабр.) 2001, “золата” “Белшына” (Бабр.)
6 Юрый Пунтус	Галоўны трэнер БАТЭ (Барысаў)	1998, “серабро” БАТЭ (Барысаў) 1999, “золата” БАТЭ (Барысаў) 2000, “серабро” БАТЭ (Барысаў) 2001, “бронза” БАТЭ (Барысаў) 2001/02, фінал Кубка БАТЭ (Барысаў) 2002, “золата” БАТЭ (Барысаў)
6 Іван Шчокін	Загінуў у 2000-ым годзе	1992/93, “бронза” “Дынама-93” (Мінск) 1993/94, “серабро” “Дынама-93” (Мінск) 1994/95, “золата” “Дынама” (Мінск) 1995-вос., “золата” “Дынама” (Мінск) 1995/96, фінал Кубка “Дынама” (Мінск) 1996, “серабро” “Дынама” (Мінск)
5 Міхаіл Вергаенка	Старшыня сталічнай федэрацыі футбола	1992-вясна, “золата” “Дынама” (Мінск) 1992, Кубак “Дынама” (Мінск) 1992/93, “золата” “Дынама” (Мінск) 1993/94, Кубак “Дынама” (Мінск) 1993/94, “золата” “Дынама” (Мінск)
4 Анатоль Юрэвіч	Кіраўнік трэнераў “Лакаматыў” (Мінск)	1995-вос., “серабро” МВКЦ (Мазыр) 1995/96, Кубак МВКЦ (Мазыр) 1996, “золата” МВКЦ (Мазыр) 1999/00, фінал Кубка “Тарпеда-МАЗ” (Мін.)
3 Людас Румбуціс	Пакуль у футболе не працуе	1996/97, фінал Кубка “Дынама-93” (Мінск) 1998, “бронза” “Белшына” (Бабр.) 1998/99, Кубак “Белшына” (Бабр.)

* Таксама па 3 поспехі маюць Аляксандр Кузняцоў (1999-2000 годы; мазырская “Славія”), Валеры Стральцоў (1992 і 1998 годы; магілёўскі “Днепр-Трансмаш”), Віктар Сокал (1994-1995 годы; “Дынама-93”).

Дасягненні Шчокіна і Вергаенкі звязаны з пачаткам дзевяностых гадоў, калі мінскія дынамаўцы былі гэткім суперклубам з вельмі моцным складам. Пospехі Пунтуса неаддзялімы ад поспехаў новага фінансаванага суперклуба (па беларускіх мерках) БАТЭ. Акшаеў жа заваёўваў тытулы з рознымі камандамі ў розныя гады, што характарызуе ягоны прафесіяналізм з самага лепшага боку.

Чаму пры аднолькавай колькасці поспехаў Акшаеў стаіць вышэй Пунтуса? Таму што бярэцца на ўвагу якасць поспехаў. У Акшаева тры перамогі (адно “золата” і два Кубкі), а ў Пунтуса дзве перамогі (два “золата”).

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ АДЗІНАБОРСТВЫ

Паўтары сотні прызёраў і фіналістаў

ЧЫСЦЬ. Адзначыў дзесяцігоддзе свайго існавання клуб адзінаборстваў “Гладыятар”. Мэтамі гэтага спартыўнага клуба з’яўляецца фізкультурна-аздараўленчая работа і патрыятычнае выхаванне сярод моладзі.

Хлопцы авалодваюць навыкамі амаль усіх відаў адзінаборстваў: тайландскі бокс, кікбоксінг, бокс, рукапашны бой, ушу. Найбольш падрыхтаваны выступаюць нават у прафесійных спаборніцтвах па баях без правілаў. Упор жа робіцца на навучанне тайландскаму боксу. За 10 год падрыхтавана 48 чэмпіёнаў краіны сярод дарослых, юніёраў, юнакоў і кадэтаў, а фіналістаў і

прызёраў – 157. На чэмпіянатах свету і Еўропы, Кубках свету заявлана 27 медалёў. Так, у 2002 годзе двое выхаванцаў сталі чэмпіёнамі Еўропы, і адзін – чэмпіёнам свету.

Міхаіл Панцюхоў і яго сыны

Арганізатарам “Гладыятара” з’яўляецца Міхаіл Панцюхоў. Ён нарадзіўся ў Расіі (Сураж Бранскай вобласці) у 1950 годзе. Пачаў займацца боксам на Украіне (Перавальск Луганскай вобласці). У маладосці давалася нават папрацаваць у шахце.

Армейскую службу прайшоў у групе савецкіх войскаў у спартроце ў Польшчы. Так ат-

рымалася, што выступаў там за мясцовы прафесійны баксёрскі клуб. Правёў на прафесійным рынку 27 баёў у катэгорыях 54 кг і 57 кг, з’яўляецца майстрам спорту па боксе.

Потым вучыўся ў Мінскім інстытуце фізкультуры, які скончыў у 1977 годзе. Працаваў у гомельскай трэнерскай брыгадзе, рыхтаваў баксёраў. У 1991 годзе пераехаў з сям’ёй у Чысць. Пачынаў тут з навучання кікбоксінгу, паступова перайшлі на тайландскі бокс. Трэнеруе зараз у Чысці бясплатна, а грошы зарабляе ў Мінску як трэнер зборнай краіны.

Сын Сяргей закончыў тую ж ВНУ з чырвоным дыпломам па спецыяльнасці “інструктар па нетрадыцыйных метадах азда-

раўлення”, працуе трэнерам у клубе. Сын Аляксандр вучыцца ў гуманітарным эканамічным інстытуце. Ён чэмпіён свету, дзевяціразовы чэмпіён краіны.

Чэмпіёны з падвальнага памяшкання

Раней у Чысці была магчымасць займацца ў добрай зале, зараз жа прыходзіцца выкарыстоўваць непрыстасаванае памяшканне. А, напрыклад, Сяргей трэнеруе ў Маладзечне ў падвальным памяшканні. Таксама трэнерам у “Гладыятары” з’яўляецца былы вучань Міхаіла Панцюхова Сяргей Вясёлаў, ды рукапашнаму бою навучае Алег Пятровіч.

У 2002 годзе выхаванцы клуба дамагліся трох буйных поспехаў. Аляксандр Шалучанкаў стаў чэмпіёнам Еўропы па

кік-джыцу сярод прафесіяналаў. Ён выйграў 15-хвілінны тытульны бой на Украіне. Эдуард Вазновіч выйграў чэмпіянат Еўропы па тайландскім боксе ў суперграных вазах, які праходзіў у Італіі. Ён там перамог у двух баях, а яшчэ адзін сапернік зняўся з турніру. Аляксандр Панцюхоў жа пасля трох выйграных баёў у Югаславіі атрымаў права называцца чэмпіёнам свету па тайландскім боксе.

Трэба адзначыць, што сам Міхаіл Панцюхоў за мяжу амаль не ездзіць, яго байцы робяць гэта часцей. Іх віды спорту не з’яўляюцца алімпійскімі, фінансаванне абмежаванае, на месца спаборніцтваў прыходзіцца выязджаць без трэнера.

Працяг будзе.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

ВІНШАВАНКІ

Турклуб «Пілігрым»
віншуе з юбілеймі галоўнага
бухгалтара вытворчага аб'яднання
«Электрамодуль»
Таццяну Сямёнаўну Печурову
і намесніка начальніка
упраўлення УАГІЗ
Ганарату Іосіфаўну Шырвелю.

Паважаны
Тадэвуш Антонавіч Дзятлік:
Віншуем цябе з 50-годдзем!
Жадаем моцнага здароўя, шчасця,
поспехаў у тваёй нялёгкай,
але пачэснай працы.
Ад шчырага сэрца ў дзень юбілею
Жадаем радасці, светлай надзеі.
Шчасця табе ў будні і святы,
Хай добрыя весткі прыходзяць у хату,
Хай будучы з табой здароўе і сіла,
Жыццё няхай будзе доўгім, шчаслівым.
Данчыкі, Мікуліч, Каляда.

Любімую дачушку і сястры **Святлану Цішко**
віншуем з 25-годдзем! Жадаем шчасця,
здароўя, выдатнага заканчэння вучобы.
Мама і брат.

З днём нараджэння мілую і абаяльную
Святлану Аляксандраўну з д/с №5 г. Вілейкі!
Здароўя, кахання. *Калектыв.*

Віншуем з днём нараджэння дарагую ма-
мачку **Ганну Іосіфаўну Паршукову!** Жа-
даем шчасця, здароўя, кахання. *Каця,
Рэгіна.*

Дарагая **Ганначка Паршукова,** віншую
цябе з юбілеем! Шчасця, здароўя, светла-
га кахання і ўсмешак. *Сяброўка Ірына.*

Віншуем з днём нараджэння **Наталлю**
Іванаву Чарнушэвіч! Жадаем здароўя,
шчасця, даўгалецця, удачы, сямейнага да-
брабыту. *Сям'я Гавойцяў.*

Віншуем з днём нараджэння паважаную,
дарагую матулю **Эму Пятроўну Кунавіч!**
Жадаем моцнага здароўя, кахання, сямей-
нага дабрабыту. *Юля і Валера Хакліны.*

Віншуем з днём нараджэння любімага сына
і брата **Генадзя Бугляка!** Жадаем здаро-
ўя, шчасця, сямейнага дабрабыту. *Родныя.*

Віншуем **Марыну Клямяк** з Вілейкі з 20-
годдзем! Жадаем здароўя, кахання, удачы,
добрага настрою. *Калектыв.*

ЗНАЁМСТВЫ

Пазнаёмлюся з самастойным мужчынам
без шк/зв., для стварэння сям'і. Пра сябе:
35/168/58, без дзяцей. Маладзечна-6, п/
п МС 0575894.

Пазнаёмлюся з сімпатычным мужчынам
для сяброўскіх адносін. Пра сябе: 50/163/
75. Маладзечна-7, п/п МС 0823657.

Удава 47/164, матэрыяльна забяспечаная,
пазнаёміцца з добрым мужчынам для сур-
'ёзных адносін. Валожын, галоўпаштаміт, п/
п МС 0646844.

Да вашых паслуг – пракат відэакасетаў
Нізкія цэны, шырокі выбар. Т. 60662.
Чакаем вас штодзённа з 12.00 да 19.00 па Вялікім Гасцінцы, 121.
Кінатэатру «Мір» г.п. Радзівонічы тэрмінова на работу
патрабуецца дырэктар. Т. 71702.

Купон 3

44 рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы». Бесплатна значаюцца тэксты аб'явам да 15 слоў. Аніянімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТАКСТ

ПРОШІЦКА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

рэгіянальная
газета

■ З ПРАЖЫТАГА І ПЕРАЖЫТАГА

Успаміны мае, успаміны...

Шчаслівы той чалавек, каму
шанцуе на добрых, разумных і
справядлівых людзей. Мне
асабіста пашанцавала. Аўтарку
гэтых радкоў, з якімі табе,
шаноўны чытач, ёсць магчы-
масць пазнаёміцца, я ведаю
звыш 30 гадоў. І ніколі ў ёй не
расчараваўся. Ні ў яе жыццё-
вай пазіцыі, ні ў паводзінах.
Сапраўдная настаўніца, добры і
шчыры чалавек, адданая
патрыётка, яна заўсёды заста-
ецца са сваім народам, дзельніца
з ім усё лепшае і горшае, што
выпадае на ягоны лёс. Стара-
ецца заўсёды заставацца
сабой. А гэта рабіць ох як
няпроста сённяшнім днём, а
тым больш у нядаўнім мінулым.
Што, дарэчы, наглядна пацвяр-
джаецца ў гэтых каротчых
замалёўках, прапанаваных для
«Рэгіянальнай газеты».

М.К.

■ КАРАЦЕЛЬКІ

Пры Польшчы

Лета. Стаю на гары пасярод
нашага футара. Гляджу, сузі-
раю. Навокал поле, збажына,
рукой падаць – лес. Усплыло
пытанне: «Няўжо гэта
«Польшка»? Нешта не так», —
задумалася дзяўчо са «школы
повшэхніэй».

Гады сямідзiesiąтыя

Каб «акультурыць» сваю бе-
ларускую мову, заходжу ў сель-
скую бібліятэку, шукаю творы
беларускіх класікаў. І што?
Аказалася, што ёсць, але ў пе-
ракладах на рускую.

На жаль, і сёння старшак-
ласнікам нярэдка даводзіцца
чытаць беларускіх аўтараў у
перакладзе. А я калісь не ве-
рыла, што існуюць школы, дзе

беларускую літаратуру выкла-
даюць па-руску.

Курсы павышэння кваліфікацыі. 1975 г.

Апошні дзень заняткаў.
Кіраўнік курсаў звяртаецца да
слухачоў: «Вашы пытанні, заў-
вагі, прапановы». Непарушная
цішыня, аўдыторыя маўчыць.
Я не ўцяпела. Пытаю, чаму з
дадзеных нам распрацовак
няма ніводнай песні, ніводнай
гульні, ніводнага сцэнарыя на
беларускай мове?!

«В следующий раз учтем», —
быў сур'янальскі адказ.

Прайшло 10 гадоў. Зноў
курсы павышэння кваліфіка-
цыі. Слухаем даклад работні-
ка Міністэрства асветы. Не па-
мятаю, якім парадкам, але, як
пярэнь з яснага неба, мяне пры-
вяло ў шок паведамленне, што
ў сталіцы няма ніводнай бела-
рускай школы. Без перабольш-
вання скажу, што адчула
фізічны боль, амаль не страці-
ла прытомнасць. Дагэтуль я не
ўяўляла сабе маштабы русіфі-
кацыі. Прышоўшы да сябе,
чую расповяд пра распрацоўкі
напых лінгвістаў (навукоўцаў).
«Для каго ж яны бедныя ста-
раюцца, калі ў сталіцы няма
беларускіх школ», — выгукну-
ла я. У адказ на рэпліку дак-
ладчык сур'янальскі тым, што ў
новым навуковым годзе ў
сетку гадзін дабаўляецца адзін
урок на беларускую мову.

У школе

Адкрыты ўрок у адной з сямі-
годкаў нашага раёна. Дэманстра-
валі правядзенне ранішніка.
Нашы дзеткі дэкламавалі вер-

шы толькі пра «Берэзку». Вер-
шаў было аж замнога, ды вось
ніводнага на беларускай мове.
Агарнуў смутак і жаль па нашых
дзетках і па нашай бярозыцы.

У групе падоўжанага дня
ідзе падрыхтоўка да ранішні-
ка «Восень у родным краі». Па-
казваюць мне вершы, якія
знайшлі па гэтай тэме. І тут
адзін з выхаванцаў пытае: А ці
можна рускі?». З адказам я ат-
рымалася, думала, як карэкт-
на адказаць. Неспадзявана,
доўга не думуючы, нехта з
хлопчукоў выпаліў: «Дурань,
наша ж група беларуская!».

Нічога больш не трэба было
дабаўляць. Выручыў.

Настаўніцкая. Чуваць, як у
калідоры пры развітанні з дзя-
журным настаўнікам выхаван-
цы групы падоўжанага дня
кідаюць, хто «Да пабачэння»,
хто «Бывайце». Адна настаўні-
ца хвалюецца: «Не могу слы-
шаць это «Бывайце!»». А другая:
«Откуда это у вас?». Адказваю:
«Мабыць, адтуль, што я свядо-
мы беларус».

Назначылі мяне ў другую
школу. Даручылі першы клас.
Расказала малым, як сябе весці
ў школе, як вітацца і г.д.

«У нашай школе двухмоўе!»,
— сканстатвала адна з на-
стаўніц. На фоне пануючага
«Здравствуйце!» з'явіўся «Доб-
ры дзень!».

«Посетили», як правільна
рэкамендавалі нам, урок
пра Івана Фёдарова-пер-
шадрукара. Калі абмярко-
увалі ўрок на настаўніцкай, пы-
таю, чаму не ўспомнілі Франці-
шка Скарыну. У наш дыялог
уклучаецца дырэктар і маты-
вуе гэта тым, што Скарына дру-

каваў Біблію (як быццам Іван
Фёдарав друкаваў нешта
іншае).

3 побыту

Прыехалі ў Віцебск, каб на-
ведаць знаёмых, шукаем патрэб-
ную вуліцу. Пытаюся ў прахо-
жай жанчыны: «Прабачце, ска-
жыце, калі ласка, як прайсці на
такую вуліцу?». Жанчына рас-
тлумачыла і дадае: «У нас у Ві-
цебске беларускі язык можна
услышаць толькі ў театры».

Сваёкі мужа прасілі:
«Ты, не гаворыце так!». Пыта-
ліся, што гэта такое «дзякуй»?

Тэлефонны званок. На
гэты раз чалавек трапіў не
туды, куды хацеў. Праз нейкі
час пазваніў Г.А.Кахановіч і
расказвае: «Пытаўся ў мяне
знаёмы, хто ў Літве так прыго-
жа гаворыць?». Дзіўна. Я ж
толькі сказала: «Вы памылілі-
ся, гэта вёска Літва».

Дарэчы, як часта бывае мне
сорамна за маю «трасянку».

«Дом семейных тор-
жеств» у Мінску. Мы на вя-
селлі сына-студэнта. Больш-
шасць запрошаных – гэта рад-
ня і знаёмыя з боку маладой,
таксама студэнткі. Усяго сабра-
лася каля сотні гасцей. Адзін
за другім гучаць тосты. Нівод-
нага «тутэйшага» слова. Пры-
шла і да мяне чарга. Коротка
пажадала добрай долі мала-
дым, каб ранкам з ахвотай ішлі
на работу, а вечарам з радас-
цю спяшаліся дамоў.

На другі дзень, ужо ў дамаш-
няй абстаноўцы, звяртаецца да
мяне стрыечны брат маладой
(ваеннаслужачы) і кажа: «Это
вы нарочна сказалі по-бело-
руски? Теперь я еще больше
буду уважать вашего сына, за
то, что у него такая мать». Па-
дышоў і пацалаваў у руку.

Вось і прайшло аднаго
дня, не заўсёды ж быць непры-
емным.

Яўгенія БЕЛАНОВІЧ.

Кінатэатр «Радзіма»

17-19 студзеня. Прэм'ера. «Ас-
тэрыкс і Абелікс: місія «Кле-
апатра», Францыя, камедыя –
у 17.00, 19.00 і 21.00. 18 і 19
студзеня – у 15.00, 17.00, 19.00
і 21.00.

20-26 студзеня. «Цар Скарп-
іёнаў», ЗША, прыгоды – у
17.00, 19.00 і 21.00 (акрамя 23
студзеня). Гэтая гісторыя апа-
вядвае пра старажытнага воіна
— цара Скарпіёнаў, які жыў
больш за 5 тысяч год таму.

23 студзеня. Маладзёжная ка-
медыя «Імянінніца», ЗША.

Для дзяцей

18 студзеня. «102 далмацін-
цы», прыгоды – у 13.00.

19 студзеня. «Тыграня ў чай-
ніку», Расія, мультпраграма –
у 13.00.

■ ТВАЁ ІМЯ

Анастасія

Значэнне і паходжанне:
уваскрэсненне (грэч.).

Анастасія – гэта імя-пераа-
доленне. Суб'ектыўна яно на-
гадвае крутую лесвіцу, дзе
кожны новы склад гэта новая
прыступка, больш высокая,
больш цяжкая, і ў рэшце рэшт
— роўная пляцоўка, на якой на-
рэшце можна перавесці дух і
ўздыхнуць з палёгкай. Дарэ-
чы, гэта рэдка праўдлівецца з
самага дзяцінства, звычайна
адзінае, дзе такая якасць імя
знаходзіць сваё адлюстраван-
не, — гэта навучанне. Наўрад
ці Ася, або Насця, будзе ха-
паць веды на лят, у яе іншы
склад розуму, якому зразу-
мець — азначае пранікнуць у
самую сутнасць, раскрыць усё
па палічках. Затое і веды, якія
даюцца такім нялёгкім шля-
хам, часта аказваюцца больш
глыбокімі. З узростам гэта вы-
значае лагічны склад мыслен-
ня Анастасіі, яе схільнасць да
аналізу. Да яе жарт пра жано-

чую логіку наўрад ці пады-
ходзіць. Канешне, многія за-
лежыць ад выхавання, аднак
часцей за ўсё энергія імя сама
знаходзіць сваё адлюстраван-
не ў характары.

Цікава, што калі Анастасія
кліча сябе Асяй, яна больш
рухавая і жыццярэдасная,
чым Насця, якая звычайна
трымаецца больш замкнута і
ціха. З другога боку, Насцю
больш любяць у сям'і, нярэ-
дка пачынаюць песціць сваёй
увагай.

Анастасія дрэнна адчувае
сябе без якой-небудзь мэты, ці
то работа або выхаванне дзя-
цей, на якіх яна звычайна
ўскладвае вялікія надзеі. Яе
думкі – у будучым, і часцей за
ўсё гэтае будучае звязана з
дзеньмі. Тут у лёсе Асі можа
сказацца яе самастойнасць.
Яна будзе добра адчуваць на
рабоче, дзе ў асноўным усё за-
лежыць ад яе асабістых ста-
ранняў, а таму можа зрабіць

цудоўную кар'еру. А вось у
іншых справах у яе не так усё
гладка. Рана ці позна дзеці ат-
рымаюць самастойнасць, пры-
чым пад уплывам выхавання
Анастасіі гэта часта адбываец-
ца вельмі рана. Тут ужо ад яе
мала што залежыць, і таму яе
энергія знаходзіць сабе выхад
у яе думках і перажываннях.
Гэта бывае невыносна, і таму
Анастасіі неадмажна ўсё ж на-
вучыцца больш давяраць лёсу
і сваім блізкім, асабліва там,
дзе яна сама не можа зым-не-
будзь дапамагчы. Інакш гэта
вельмі ўскладніць яе жыццё і
нават можа прывесці да не-
рвовых зрываў і раздражнё-
насці.

Тым не менш, гэтыя пера-
жыванні не праходзяць упус-
тую, яе мозг прывыкае да вя-
лікіх нагурузак і нярэдка,
варта Асі супакоіцца, як у яе
адкрываецца надзвычайная
інтуіцыя. Нават да таго, што
яе бывае лічаць чарадзейкай.

■ ІМЯНЫ

17 студзеня

Праваслаўныя: Ананія,
Анісіма, Апанаса, Архіпа,
Арцёма, Астапа, Варнавы,
Карпа, Клімента, Лукі,
Марка, Нарцыса,
Ніканора, Прохара,
Радзівона, Сцяпана.
Каталіцкія: Антона, Яна.

18 студзеня

Праваслаўныя: Рыгора,
Міны, Міхея.
Каталіцкія: Маллажаты,
Пятра.

19 студзеня

Праваслаўныя: Вадохрышча
(Хрышчэнне Гасподняе).

Каталіцкія: Марты, Генрыха.

20 студзеня

Праваслаўныя: Іаана
Хрысціцеля, Лыі.
Каталіцкія: Себасцяна,
Фабіяна.

21 студзеня

Праваслаўныя: Васілісы,
Анастасія, Антона, Георгія,
Лыі, Рыгора, Сідара,

Феафіла, Юльяна.

Каталіцкія: Агнешкі,
Яраслава.

22 студзеня

Праваслаўныя: Піліпа,
Пятра, Яўстрата.
Каталіцкія: Анастася,
Вінцэнты.

23 студзеня

Праваслаўныя: Макара,
Паўла, Рыгора, Феафана.
Каталіцкія: Марыі,
Ідальфонса, Раймунда.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- VW-Джэту, 1990 г. в., 1.85, люк, ц/з, цёмна-сіні колер. Тэл. (8-029) 6360596.
- А/м Мазда-626, 09.1994 г. в., г/б. Тэл. (8-029) 6590163, (8-029) 6365528.
- А/м Opel-Ascona, 1.8S, 1988-89 г. в., велюр салон. Т. у Маладзечне 53816 (пасля 1990), (8-029) 6553816.
- Опель-Амегу, 1989 г. в., 2.3Д. тэл. (8-029) 6252365.
- 3/ч да Рэно-21; КТ 412Д; аўдыётэхніка. Тэл. (8-029) 6025553.
- **3/ч МЕРСЕДЭС-240D** 123 к. Тэл. (8-029) 6281649.
- Рэно-19, 1993 г. в., з Германіі. Т. у Маладзечне 32444.
- Форд-Мандэо, 1994-95 г. в., велюр, серва, люк, ц/з, эл/пакет, седан, сіні перламутр. 1.6 V16, 117000 км, 2 air bag; Рэно-Лагуна, 1994-95 г. в., air bag, ABS, ц/з, эл/пакет, велюр, імабілайзер, 1.8, 155000 км, серва. Т. у Маладзечне 42967, (8-029) 6514860.
- Фольксваген-Пасат, В3, 1991 г. в., 1.9TD, капрамонт рухавіка - канец 2002 г., г/у, кар/фар., рэгуліроўка сядзення, або мянця на а/м з меншым аб'ёмам рухавіка з вашай даплатай. Т. у Вілейцы 33601.
- ВАЗ-2108, 1994 г. в.; Аўдзі-80, спорт-купэ. Тэл. (8-029) 6321625.
- Аўдзі-80, бочка, 1988 г. в., 1.85, аўтамат, у невялікім аварыйным стане. Т. у Маладзечне 50739.
- 3/ч Опель-Амега караван, 2.0i, 2.3D, 1988-90 г. в. Тэл. (8-029) 6293371.
- 3/ч Мазда-626, 2.0i, 1986 г. в.; ФВ В2, 1.8, 1985 г. в. Тэл. (8-029) 6325862.
- А/м Opel-Vectra, 1993 г. в., 1.85, чырвоны, базавая камплектацыя. Т. у Маладзечне 31532.
- VW-Пасат, 1992 г. в., 2.0Б, кандыцыянер, г/у, ц/з, універсал. Тэл. (8-029) 6932041, (8-029) 6637389.
- Рэно-19 Шамада, 1992 г. в., толькі з Германіі, г/у, ц/з, эл/пакет. Т. у Маладзечне 51697, 70566.
- Форд-Фіесту, 1993 г. в., 2050 у. а.; Опель-Кадэт, 1990 г. в., 1550 у. а.; Фіят-Пунто, 1995 г. в., 2850 у. а.; Хонда-Цівік, 1995 г. в., 4300 у. а.; БМВ-316, КПП-аўтамат, 4250 у. а. Т. у Маладзечне 36992.
- ВАЗ-2107, 5КПП, 1991 г. в., 1200 у. а. Т. у Маладзечне 37965.
- Опель-Вектру, 1990-91 г. в., 1.8 інжэктар, ABS, люк, г/у, ц/з, сігналацыя, эл/пакет з падагрэвам, выдатная музыка, новы АКБ, 2200 у. а., торг. Тэл. (8-029) 6360730.
- Аўдзі-100, 1990-91 г. в., 2.0i, выдатны стан, 3000 у. а. Т. у Маладзечне 62774.
- ВАЗ-2105, 1982 г. в., печ у лазню. Т. у Маладзечне 75852.
- VW-Гольф, 1.3, 1989 г. в., 1650 у. а. Т. у Сморгоні 51450.

**Пастаянна купляем
ніловачнік
круглых хваёвых парод.**
Тэл. у Маладзечне 96242,
(8-029) 6445528.

ТАА «Вега Еўра» –
эксклюзіўны пастаўшчык
змязачных матэрыялаў
CHAMPION CHEMICALS (Бельгія)
Маладзечна, вул. Гаралюшкая, 102.
Тэл. (01773) 70593, 74807.

Куплю
трос сідометра, ручку дзярнуў,
цягу рулявой калонкі да а/м
«Ісудэу-Мідзі», 2.4 турбодызель, 1995 г. в.
Тэл. (8-029) 6550799.

Акадэмія паслядыпломнай адукацыі
Акредытацыя Дзяржінспекцыі сістэмы адукацыі РБ. Пасв. №0000001ад 30.07.2001 г.
Аб'яўляе набор асоб з вышэйшай адукацыяй і студэнтаў старэйшых курсаў ВНУ на перапад-
рыхтоўку па спецыяльнасцях: **менеджмент у сацыяльнай сферы** (кваліфікацыя —
эканаміст-менеджэр); **рэжысура масавых відовішчаў і святлаў** (кваліфікацыя — рэжысёр
відовішчаў і святлаў). Форма навучання — заочная. Тэрмін навучання — 2 гады. Навучанне
праводзіцца на платнай аснове. Па заканчэнні навучання выдаецца дыплом дзяржаўнага
ўзору аб перападрыхтоўцы з прысваеннем кваліфікацыі.
Запрашаем да ўдзелу ў 3-дзённых платных семінарах «Асновы арганізацыі турысцкай
дзейнасці ў адукацыйных установах». Семінары праводзіцца штомесячна, па меры
фарміравання груп.
Наш адрас: **Мінск, вул. Л. Бяды, 24, пакой 200, тэл/факс (017) 2326461.**

Арганізацыя прадае ў розніцу:
муку абыіную ў асартыменце (ад 6800 руб. за 40 кг)
муку жытнюю шатраваную ў асартыменце (ад 8700 руб. за 45 кг)
муку жытнюю з трыцкаля (Свідзель, ад 10000 руб. за 45 кг)
камбікарны ў асартыменце (ад 5000 руб. за 30 кг)
ячмень (130 руб. за 1 кг)
макаронныя вырабы, крупы, муку в/г (Ліда, Сяпігорск,
алей, малако згущанае
Опт, дробны опт — скідаю.
Тэл. у Маладзечне **(8-01773) 71759.**
Паштовы адрас: Маладзечна, вул. М. Гоманова, 25. 25.01.2002

- ВАЗ-2107, 1989 г. в., без тэхнашпар-
та, 450 у. а. Т. у Астраўцы 33383.
- Аўдзі-80, В-4, 1993 г. в., 2.0Б. Т. у Ас-
траўцы 35966.
- Сітраен, 1992 г. в., чорны, скураны сал-
он, кар/фар, 1.4Д, 3-дверны, 3 л/100 км,
1400 у. а. Т. у Сморгоні 31338.
- МВ-200Д, 1986 г. в., мокры асфальт,
электрапакет, 2500 у. а. Т. у Астраўцы
33383.
- Шкода-Фаварыт, 1993 г. в., 1.3, 5КПП,
100000 км, 1400 у. а. Т. у Сморгоні 33456.
- А/м Аўдзі-80, 1989 г. в., 2.0i, цёмна-
вішнёвы, г/у, л/д, сігналацыя, люк 2 ста-
ны, нядаўна з Германіі, 2660 у. а., або мя-
нця на гараж у ГК №18. Т. у Маладзечне
76015.
- ВАЗ-21011, 1978 г. в., 250 у. а. Т. у
Маладзечне 33665, Андрэй.
- Фольксваген Т-4, 1994 г. в.; аўтаном-
ны абгравальнік "Вебасто". Т. у Маладзеч-
не 77046.
- ВАЗ-21011, 1978 г. в., з Германіі, 550
у. а., торг. Т. у Маладзечне 75321.
- ВАЗ-2101, 1980 г. в., добры стан, 550
у. а. Т. у Маладзечне 76204.
- ВАЗ-21043, 1996 г. в., 1300 у. а. Т. у
Маладзечне 64797 (1000-1900, у рабочыя
дні).
- VW-Golf, 1991 г. в., 1.6 бензін, 116000
км, 2 месяцы з Германіі, выдатны стан,
1900 у. а. Т. у Вілейцы 51000, (8-029)
6526806.
- Міцубісі-Галант, 1986 г. в., 1.8TD,
тэрмінова. Тэл. (8-029) 6300857.
- Аўдзі-80 В-4, 1993 г. в., г/у, ц/з, эл/люк,
карэктар фар, цёмна-зялёны металік, пра-
бег 127000 км, у РБ з 29.12.2002. Т. у
Вілейцы 33223.
- Опель-Аскону, 1983 г. в., біты перад,
на запчасткі. Т. у Вілейцы 58250.
- Фіят-Ціно, 1992 г. в., эл/пакет, ц/з, г/у
руля, 1400 см³, 2 месяцы у РБ. Т. у Вілейцы
55322, (8-029) 6550253.
- Міцубісі-Эклипс, 1992-93 г. в. Тэл. (8-
029) 6297095.
- Па запчастках LT-31. Т. у Ашмянах
21776.
- Форд-Транзіт, 1993 г. в., 2.5 дизель, з
Германіі, тэрмінова. Т. у Вілейцы 64547.
- ВАЗ-2108, 1987 г. в.; VW-Транспарцёр,
8 месцаў, TD, 1988 г. в. Т. у Вілейцы 55783,
56433.
- Аўдзі-80, 1990 г. в., серабрысты
металік, т/а-2004, 1.8 інжэктар, выдатны
стан, 2500 у. а., торг. Т. у Мядзеле 43488.
- Нисан-Чэры, дизель, 1986 г. в. Вілейка,
вул. Садовая, д. 7.
- Пежо-309, 1991 г. в., металік, 5-двер-
ны, выдатны стан. Т. у Вілейцы 33955.
- МВ-310Д, 1991 г. в.; МВ-208Д, 1991
г. в.; Опель-Астру, 1993 г. в., бензін. Тэл.
(8-029) 6484248.
- Міцубісі-Галант, 1992 г. в., газ-бензін,
1.8i, 2600 у. а. Т. у Вілейцы 58969.
- А/м Фольксваген-Пасат-Б3, 1.6TD. Т. у
Вілейцы 33261.
- Форд-Скорпіё, 2.5TD, серабрысты, хэт-
чбек, 2500 у. а. Т. у Вілейцы 48271.
- Аўдзі-80 "бочка", 1991 г. в., выдатны
стан. Т. у Вілейцы 57573.
- Опель-Аскону, 1985-86 г. в., 1.8i,
тэрмінова, надарага. Т. у Вілейцы 32352.
- ВАЗ-21063, 1990 г. в., 1200 у. а., торг.
Т. у Маладзечне 37607, 39346.

Рэалізуем са склада ў Маладзечне
**кілбасныя,
вэнджаныя вырабы**
ў асартыменце.
Тэл. **(8-029) 6337814**
Паштовы адрас: Маладзечна, вул. М. Гоманова, 25. 25.01.2002

**ПЯЧАТКІ, ШТАМПЫ,
ГРАВІРОўКА**
г. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 63,
тэл. **54402. ТДА «ВІЗІТ».**
Ліц. №006 МРС РБ ад 20.05.1998 г. да 20.05.2003 г.

Наркалогія
Перарыванне запоеў (кругласутачна)
Комплекснае лячэнне алкагалізму
Індывідуальны прыём
на папярэднім запісе
Маладзечна, вул. Вольная, 12
Тэл. у Маладзечне 37275, 50974,
(8-029) 6337275.
Ліц. №954 МАЗ РБ 8.06.1999-8.06.2004.

- Рухавік Нисан-Сані, дизель, 1.7 л; гала-
ву блока. Т. у Маладзечне 99396.
- А/м Хундай-Поні, 1993 г. в., седан, з
Германіі, танны. Т. у Маладзечне 31960.
- А/м ВАЗ-2110, 1998 г. в., 86000 км,
эл/шкло, велюр, клімат, добры стан, 2600
у. а., торг. Т. у Маладзечне 96688, (8-029)
6966880.
- Опель-Астру, 1992 г. в., 1.6i, чорны, г/
у, ц/з, кар/фар, 2400 у. а., торг; л/д на 15
(павуціна) ФВ, Аўдзі. Тэл. (8-029)
6362963.
- VW-Транспарцёр, 1.6TD, 12.1989 г. в.,
чырвоны, грузавік, з Германіі. Тэл. (8-029)
6207706.
- Форд-Сіеру, 1984 г. в., 700 у. а.; з/ч.
Т. у Маладзечне 64483, (8-029) 6280984.
- М/а Т-4, 1995-96 г. в., тэрмінова. Тэл.
(8-029) 6244930.
- VW-Джэту, 1982 г. в., бензін, добры
стан, 600 у. а., торг. Т. у Маладзечне
36274, (8-029) 6369047.
- ВАЗ-21063, 1987 г. в., патрабуе дроб-
нага рамонт, 650 у. а., торг; ВАЗ-2107 па
з/ч. Т. у Маладзечне 75929.
- ФВ-Пасат, 1989 г. в., 1.6Б, 2300 у. а.;
Опель-Астру, 1995 г. в., 1.7TD, 3-двер-
ны, аварыйны па кузаву, з Германіі, 2250
у. а. Т. у Маладзечне 36769, (8-029)
6636769.
- А/м Сітраен ВХ, т.дизель, 1994 г. в.,
АБС, г/у, ц/з, эл/пакет, 2100 у. а. Т. у Ма-
ладзечне 69940.

КУПЛЮ

- Рухавік да матацыкла М-103, М-104.
Т. у Маладзечне 77709.
- Матацыкл Мінск, на хаду, да 40 у. а.
Т. у Маладзечне 65297.
- Турбіну VW-Транспарцёр, 1.6TD, 1989 г.
в., выдатны стан. Т. у Астраўцы 20696,
39397, (8-029) 6120696.
- Пускач да Т-40, прычэп, акучнікі. Тэл.
(8-029) 6392040, Косця.
- Аўдзі-100 (сігара), любы стан, надара-
га; трактар у любым стане. Т. у Вілейцы
57814, 57293, (8-029) 6266898.
- Іншамарку, можна з дэфектамі. Т. у Ма-
ладзечне 36847, (8-029)6369047.

МЯНЯЮ

- А/м Мерседэс-200D, 1982 г. в. (нясп-
раўнасць шруза, рухавіка) на ВАЗ-2107, 08,
09. Разгледжу любыя варыянты. Вілейскі
р-н, в. Бароўцы, д. 151, Юра.

ПАСЛУГІ

- Устаноўка сігналацыяў, ц/з, **УСТРОЙ-
СТВАў ПЕРАДПУСКАВОГА ПАДАГРЭВУ
РУХАВІКА**, устравіў падагрэву
дызэлява (для легкавых і **ГРУЗАВЫХ
АўТА**). Т. у Маладзечне 64136.

ІНШАЕ

- Вазьму ў Польшчу за а/м. Тэл. (8-029)
6614964.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- 3-пакаёвую кватэру ў в. Нарач
Вілейскага р-на. Т. у Вілейцы 48225.
- Дом у Вілейцы або мянця на кватэру. Т.
у Вілейцы 53888.
- Дом у Вілейцы; відэакамеру, камп'ютар;
HDD: 20 GB (65 у. а.); станок свідравальны.
Т. у Вілейцы 32878.
- 2-пакаёвую кватэру. Т. у Маладзечне
67443.
- Жылы катэдж у Маладзечне, 3 узроўні,
11x11, 5 пакояў, паркет, газ, вада,
каналізацыя, цяпліца 10x15, цагляны хлёў,
участак 15 сотак. Т. у Мінску 2729121. Т.
у Маладзечне 36622.
- 2-пакаёвую кватэру без выгод у Вілейцы
(тэлефон, хлёў, агарод). Т. у Маладзечне
76263.
- 2-пакаёвую кватэру, 2/5, 42/27. Т. у Ма-
ладзечне 37696 (пасля 18⁰⁰).
- Дом у вёсцы, 0,22 га, блізка чыгункі. тм
73958 (пасля 20⁰⁰).
- Дом у в. Маркава, надарага. Т. у Ма-
ладзечне 40185.
- 4-пакаёвую кватэру ў цэнтры Сморгоні,
4 паверх, надарага. Тэл. (8-029) 6433491.
- Дом у Маладзечне па вул. Чарняхоўс-
кага, р-н Старога Места. Т. у Маладзечне
65384, 36838.
- Дом у в. Краснае, Маладзечанскі р-н,
Мінская вобл. Т. у Сморгоні 36081.
- Дом у в. Ручыца, побач рака. Т. у
Вілейцы 57180.
- Аднапакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у
Вілейцы 51267.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у
Вілейцы 57622 (пасля 18⁰⁰).

КУПЛЮ

- Дом у Вілейцы. Т. у Вілейцы 59005, (8-
029) 6959005.
- Дом у Вілейцы, можна недабудаваны. Т.
у Вілейцы 56109.
- 2-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 57427,
53793.

НАЙМУ

- **ГАРАЖ У ВІЛЕЙЦЫ. Тэл. (8-029)
6550799.**
- Аднапакаёвую кватэру. Тэл. (8-029)
6661084.
- Малады чалавек нойме пакой або адна-
пакаёвую кватэру ў Маладзечне (р-н вул.
Б. Хмяльніцкага). Тэл. (8-029) 6571612
(пасля 18⁰⁰).
- **НОЙМЕМ КВАТЭРУ З ТЭЛЕФОНАМ.** Т.
у Маладзечне 40922, 67310.
- Сям'я нойме кватэру. Т. у Маладзечне
53779.
- Сям'я з 2-х чалавек нойме аднапакаё-
вую кватэру. Т. у Маладзечне 37434.
- Адна-, 2-пакаёвую кватэру. Т. у Малад-
зечне 64278.
- Аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы
56220.
- Кватэру, дом з наступным выкупам. Т. у
Вілейцы 54542.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ ЎБОРЫ:** мод-
ныя, элігантныя, новыя паступленні, вэлюм
у падарунак. Т. у Маладзечне 39293, (8-
029) 6339293. Ліц. №04599 Белбытсаю-
за18.10.1999-18.10.2004.
- **У САЛОНЕ ВЯСЕЛЬНАЙ МОДЫ "РАК-
САЛАНА"** новая калекцыя "Зіма-2003". У
падарунак вэлюм. Гасцініца "Маладзечна".
Т. у Маладзечне 74109, 51070. Ліц.
№00582 Белбытсаюза 4.06.1999-
4.06.2004.
- **ВЯЛІКІ ВЫБАР** вясельных і вясчэрніх у-
бранняў. Сукенка для маці нявесты — **БЯС-
ПЛАТНА.** Т. у Маладзечне **50825.** Ліц.
№03716 Белбытсаюза 13.08.99-
13.08.2004.
- Вясельныя і вясчэрнія ўбранні. Новая
паступленні. Т. у Маладзечне 75801. Ліц.
№04285 БДААБАН 20.05.2002-
20.05.2007.
- **ВЯСЕЛЬНА-ВЯЧЭРНІ САЛОН
"МІЛЭДЗІ".** Вялікі выбар. Маладзечна,
вул. Буйніцкага, 30. Т. у Маладзечне
77382, (8-029) 6273487. Ліц. №03576
БДААБАН 31.01.2002-31.01.2007.
- Вясельныя і вясчэрнія сукенкі. Маладзеч-
на, вул. Будаўнікоў, 15а (Дом быту). Т. у
Маладзечне 67877 (дам.), (8-029)
6208849. Ліц. №03204 БДААБАН
30.11.2001-30.11.2006.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- А/м МАЗ, 20 тон, тэнт, 82 м³. Тэл. (8-
029) 6028364. Ліц. АА №1-7338 МТК
18.06.1999-17.06.2004.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

- Пракат гульніявых прыставак "Sony PS"
і "Sega DC". Дастаўка. Т. у Маладзечне
39379. Ліц. ББС №01796 ад 8.05.2001
г. да 8.05.2006 г.
- Зборка мэблі. Т. у Маладзечне 66952.
- Аддзелка кватэр, катэджаў (гіпсакардон,
пластык, паклейка шпалераў, афарбоўка).
Т. у Маладзечне 53719.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Пастаянна цэмент, шыфер, ДВП, вотре-
б'е, збожжа, камбікорм. Магчыма дастаў-
ка. Т. у Вілейцы 32525, (8-029) 6658581.
Ліц. №207 Вілейскага РВК 31.05.2002-
31.05.2007.
- Блокі ГЭС, Сморгонь, з дастаўкай. Цана
завода. Т. у Маладзечне 66534, (8-029)
6362559.

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- Трактар МТЗ-80 УК, 1991 г. в.; МТЗ-
82, 1986 г. в. Т. у Ашмянах 42231.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- Праўную машыну п/а "Расінка", ва ўп-
коўцы. Т. у Вілейцы 53926.
- Відэамагнітафон б/у. Т. у Маладзечне
74729.

- Каляровы тэлевізар "Гарызонт-510" (51
см, ДУ); "Гарызонт-355"; халадзільнік-
маразільнік "Мінск-Атлант"; халадзільнік
"Мінск-15"; маразільнік "Мінск-131"; га-
завую пліту 4-канфорачную — усё б/у, у
добрым стане. Т. у Вілейцы 57040.
- Праўны аўтамат; муз/цэнтр;
магнітафон з CD — б/у. Т. у Вілейцы 58108,
(8-029) 6238221.
- Халадзільнік Мінск-15, 1994 г. в. Т. у
Маладзечне 65878 (дам.).
- тэлевізар "Нокія", б/у, 66 см. Т. у Ма-
ладзечне 66146.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Піяніна "Беларусь" у ідэальным стане.
Т. у Вілейцы 57770.
- Піяніна "Беларусь", чорнага колеру, б/
у. Т. у Маладзечне 40728.

МЭБЛЯ

- Мэблю ў добрым стане; дзверы. Т. у
Сморгоні 53890.
- **МЭБЛЮ** РБ. Дастаўка. Т. у Вілейцы
53829, (8-029) 6313007. Падлягае аб-
вязковай сертыфікацыі. Ліц. №260
Вілейскага РВК 22.08.2002-23.08.2007.
- Мэблю ў добрым стане; дзверы. Т. у
Сморгоні 53890.

ЖЫВЁЛА

- **ШЧАНЯ СЯРЭДНЕАЗІЯЦКАЙ АЎЧАРКІ
З РАДАСЛОЎНАЙ.** Тэл. (8-029) 6337275.
- Карову ў в. Палачаны. Т. у Маладзечне
22259, Тома.
- Пародзістых шчанят нямецкай аўчаркі.
Т. у Маладзечне 36117.
- Дзве каровы, 5 і 8 год, цэльныя. Т. у
Маладзечне 52875.
- Кабана. Вілейскі р-н, в. Куранец, вул.
Партызанская, д.41.

ІНШАЕ

- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць,
рэзальныя цэны. Маладзечна, вул. Бухаўш-
чына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Ма-
ладзечне 70656.
- **КАМП'ЮТЭРЫ РІ-РІВ, КАМПЛЕКТУЮ-
ЧЫЯ, Б/У, ГАРАНТЫЯ, ДАСТАЎКА. Т. у Ма-
ладзечне 60583, 64687, (8-029)
6432423.**
- Р/т Harvest-4; дублёнку дзіцячую на 1,5-
3 гады. Т. у Маладзечне 41298.
- Відэакамеру Panasonic, фотаапарат
Minolta, Тэл. (8-029) 6595609.
- **КАМП'ЮТЭР INTEL, AMD — Б/У. КАМ-
ПЛЕКТУЮЧЫЯ, ГАРАНТЫЯ, РАМОНТ. Т. у
Маладзечне 54583, (8-029) 6161705.**
- Кацёл КСТГ-20 ва ў

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ
МАЛАДЗЕЧАНЦАЎЦі падыемеце
рубель з зямлі?Людміла Казлоўская,
гаспадыня:

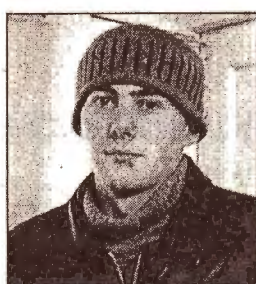
— Канешне, не. І долар не падыему. Аднойчы 10 долараў знайшла — і то не падняла. Сястра са мной ішла — узяла. А я такая гідлівая. Ну, можа, на 100 долараў і спакусілася б. І то, каб чыстая купюра была.

Ніна Чаеўская, старшая
кладаўшчыца:

— Не. Тысячу — не ведаю. Я ніколі не беру тое, што не маё. Долары таксама, напэўна, не падыему. А рагтам гэта падробка. Яшчэ «ўліпну» з імі куды-небудзь. Наогул, буйныя купюры проста так не кідаюць. Дробныя мне не патрэбныя.

Тамара Міронава,
пенсіянерка:

— Не. Неяк на базары 500 рублёў знайшла, дык іх падняла. Цяпер за дробныя грошы нічога не купіш. Больш палову пенсіі за аплату тэрытрэба аддаць. Хоць на рэвалюцыю людзям падыймайся.

Дзмітрый Васілеўскі,
электрамонт:

— Не. Беларускія падыему, пачынаючы з купюры ў 100 рублёў. Але за іх нічога не купіш. Таму кіну ў скрыню, што збіраюць у магазінах на царкву. 1 долар абавязкова вазьму. За яго паўтара літра піва можна купіць.

Падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

■ НАДВОР'Е

Мінск	17.1 дзень	17.1 вечар	18.1 дзень	18.1 вечар
ападка				
атмасферны ціск, мм	740	741	739	739
тэмпература паветра, °C	+1	+3	+2	+2
вільготнасць паветра, %	93	94	85	79
вечер, м/сек	4-7	2-5	4-7	4-7

Вільня	17.1 дзень	17.1 вечар	18.1 дзень	18.1 вечар
ападка				
атмасферны ціск, мм	747	748	745	745
тэмпература паветра, °C	+3	+3	+2	0
вільготнасць паветра, %	95	96	88	93
вечер, м/сек	4-7	4-7	4-7	4-7

Гараскоп 20 – 26 студзеня

Авен
(21.03–20.04)

Момант, якога трэба было засцерагацца, прайшоў, і вы цэлыя. Магчыма, зоркі выбілі вас з каліяны, але цяпер гэта ўжо ў мінулым, і вы знаходзіце ў сабе штосьці такое, што паслужыць вам добрую службу ў будучым. Вы сталі пераможцам у тым, што іншым было не па сілах.

Цялец
(21.04–21.05)

Калі ў вас ёсць дзеці, то яны вельмі парадуюць вас поспехамі і добрым здароўем. У вас будзе шмат хатніх клопатаў. У гэты перыяд вельмі добра займацца рамонтам ці мяняць месца жыхарства.

Блізняты
(22.05–21.06)

Звярніце ўвагу ў гэтыя дні на нyrкі: іх работа можа парушыцца. Наведайце масажны кабінет, лазню, сауну, басейн. Гэта дапаможа сканцэнтравана сілы на рабоце. Пазбягайце шумных вышатаванняў адносінаў у сям'і.

Рак
(22.06–23.07)

На рабоце справы абстаяць добра, вашу стараннасць ацэніць начальнік. Магчыма, што на вас зваліцца кругленькая сума грошай ці выйгрыш у латарэі. На выхадныя чакайце ў гасці чалавека, які вам вельмі дарагі.

Леў
(24.07–23.08)

Імкненне да пудоўнага зноўдзе выхад на рабоце. Калі ж ваша прафесія не звязаная з мастацтвам, схадзіце ў музей ці ў тэатр. Праекты, пачатыя ў гэты перыяд, будуць прыбытковымі, але запатрабуюць вялікіх расходаў.

Дзева
(24.08–23.09)

Частка вашай карты прысвечана сябрам і знаёмым, і тут патрэбная акуратнасць, бо інакш застаецца магчыма, што нехта нечакана пакіне васе жыццё. Навакольныя не гатовы ўспрыняць вашы крытычныя выказванні, так што прытрымайце свой востры язык. Тым часам найясце апошнія штрыхі на работу, але трэба ведаць, што ўсё робіце правільна.

Шалі
(24.09–23.10)

Некаторыя будуць з поспехам займацца завяршэннем якой-небудзь справы, у той час як іншыя будуць перажываць даволі цяжкія часы, калі здаецца, што абставіны супраць вас, а таму варта прыкласці некаторыя намаганні і праявіць гнуткасць. Перыяд спрыяльны для тых, хто пакладзе апошнія штрыхі на штосьці, у тым ліку і на адносіны.

Скарпіён
(24.10–22.11)

Спрыяльны перыяд для новых дзелавых знаёмстваў, якія дапамогуць у далейшым. Не выключаю, што ў вас з'явіцца ўплывовы заступнік, якога падкупяць вашы прыстойнасць і добрасумленнасць.

Стралец
(23.11–21.12)

Вам прыйдзеца пажынаць матэрыяльныя плады сваёй напружанай дзейнасці ў папярэднім годзе. Магчыма павеленне аб паступленні фінансавых сродкаў ці нейкія звесткі, якія, як сцвярджаюць планеты, змогуць значна павялічыць ваш матэрыяльны дабыток.

Казярог
(22.12–20.01)

Добры перыяд для размовы з шэфам. Вы ў стане яго пераканаць і спакойна патрабаваць павышэння зарплат. Вашыя справы ідуць паспяхова.

Вадалей
(21.01–19.02)

Актыўны працоўны перыяд. Не выключаю, што вам прыйдзеца займацца справамі, які патрабуюць тэрміновага вырашэння. Магчыма, вы будзеце вымушаны ўзваліць на сябе дадатковыя абавязкі. Вы павінны разумна падыходзіць да кожнай праблемы, не нервавацца з прычыны абмежавання свабоды.

Рыбы
(20.02–20.03)

Не варта адносіцца да новых адносінаў вельмі сур'ёзна — яны могуць закончыцца расчараваннем і да таго ж даволі хутка. Чалавек, якога вы сустрэлі, мабыць, настолькі заняты сабой, што на яго нельга разлічваць. Навакольныя ацэняць вашу прыязнасць, якая на дзіва будзе дзейнай і эфектыўнай.

■ НЯВЫДУМАНЫЯ ГІСТОРЫ

Паліглот

Гэтая гісторыя адбылася ў пачатку 90-х гадоў, калі з Беларусі ў Польшчу нашыя суграмадзяне масава везлі на продаж прадукцыю і тавары.

Заняўся гэтым бізнесам і мой знаёмы студэнт. Закупіў таго-сяго, у тым ліку і нейкі сродак ад моці, і «рвануў за бугор».

Тое, што ён не ведае польскай мовы, хлопца не надта турбавала, бо тавар быў усім зразумелы і так. Акрамя гэтага рэчыва... І якраз на базары

Вучыўся, і дзякуй богу

Падчас аднаго з рэферэндумаў я быў наглядальнікам на выбарчым участку.

І вось ужо амаль перад самым яго закрыццём падыходзіць «волевыяўляцца» прадстаўнік электратату. Дзе ён быў да гэтага, усім стала зразумела па няпэўнай паходцы, усмешцы на адно вока і дрыжачых руках. Атрымаўшы бюлетэнь, доўга ў яго ўглядаўся, потым вымавіў:

— Як гэта зразумець «за» або

падыходзіць тыхнулі ў яго пальцам:

— Цо то ест?

— Гэта «пшык-пшык» і моці бай-бай, — «патлумачыў» прадавец.

— Бай-бай? — запыталіся пані, удакладняючы.

— Бай-бай, бай-бай! — запэўніў іх бізнесмен.

Кліенты ўсміхнуліся і пачалі даставаць «пінэндзы». Купілі ўсё, але толькі вось ці зразумелі яны самі, што купілі? Хочацца верыць, што «бай-бай» зрабіла менавіта моць.

«супраць»?

— Ну, это согласны вы или не согласны, — патлумачыла камісія.

І тут на твар выбарца найшло прасвятленне. «А! Гэта ж мы ў школе праходзілі! Сагласныя і несагласныя літары!».

Потым з кабінкі галасавання данеслася:

— Вось як яны правяраюць, хто ў школе вучыўся! А я — вучыўся!

Алег БЯГАНСКИ.

Маладзечна, Сморгонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск
рэгіянальная
газетаБудзь у нашай
кампаніі –
падпішыся!

«Рэгіянальная газета» — апошнія падзеі ў наваколлі, карысная рэклама і аб'явы, праграма TV.

222310, г. Маладзечна,
Вялікі Гасцінец, 68а,
тэл. (01773) 53841,
факс 69667.

Індэкс індывіду. падпіскі 63212,
кошт на месяц — 1704 руб.
Індэкс ведамаснай падпіскі 63369,
кошт на месяц — 5595 руб.

Са склада ў Мінску (прамзона Шабаны) і Маладзечна

ВЕНТЫЛЯТАРЫ

ПРАМЫСЛОВЫЯ
ВЦ (ВР) 4-75, ВЦ 14-46, ВО, ВКР, ВЦП і інш.
ТАА «СПАРТ» Т.ф. у Маладзечна (01773) 68763, у Мінску (017) 2170337 (першы пастаўшчык тавару сертыфікаваны)

Мэбля РБ у крэдыт

Кухні па індывідуальных
праектах

Салон «Мэбля» на рэчавым рынку ў Маладзечна (серада, субота, нядзеля).
Тэл. (8-029) 6656382

Магазін-салон «Мэбля»
Вілейка
вул. 17 Верасня, 29.
Тэл. 56382.

Правядзіце пераэканку
асноўных фондаў

на 01.01.2003 года прамым метадам.
ТАА «ТрастКансалт»
Тэл. у Маладзечна 74802, 64733.
Ліч. №0132 Мінжэканомі РБ 29.09.1999-29.09.2004

Запрашаем на пастаянную работу
сталёроў-станочнікаў

са стажам. Вытворчы профіль — выраб мэблі з масіва сасны.
Вытворчасць знаходзіцца ў Вілейцы.
Запіс для гутаркі па тэл. у Мінску
(8-017) 5076755 або (8-029) 6901030
(у рабочы час).

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Сморгонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

рэгіянальная
газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ,
Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41, 5-07-99.
E-mail: regionnews@promedia.by
http://regionnews.promedia.by

Інфармацыйна-рэкламнае штодзённае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах.
Тыраж 10300 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска).
Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу — цана свабодная.
№3 (404) 17.1.2003. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. № 168.
Падпісана ў друку ў 13.00 16.1.2003

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.
Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. 55284.
Сморгонь: вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новай газеты Сморгоні». Тэл. 33077, 34353.

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканамбанк» у Маладзечна, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета», УНН 600288444